

***Nøgletal om
informationssamfundet
Danmark 2004***

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

DANMARKS
STATISTIK

Nøgletal om informationssamfundet Danmark - 2004

Udgivet af:

Danmarks Statistik

Ministeriet for Videnskab

Teknologi og Udvikling

April 2004

Oplag: 2000

Danmarks Statistiks trykkeri, København

Trykt udgave:

ISBN 87-501-1387-9

ISSN 1603-8045

Net udgave:

ISBN 87-501-1388-7

ISSN 1603-8053

Adresser:

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K

Tlf. 39 17 39 17

Fax 39 17 39 99

e-post: dst@dst.dk

www.dst.dk

Tlf. 33 92 97 00

Fax 33 32 35 01

e-post: fsk@fsk.dk

www.fsk.dk

Signaturforklaring

- 0 } Mindre end ½ af den anvendte enhed
0,0 }
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
.. Oplysning for usikker til at angives
... Oplysning foreligger ikke
- Nul

© Danmarks Statistik & Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. 2004

Enhver form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation, uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik, er forbudt efter gældende lov om ophavsret.

Undtaget herfra er citatretten, der giver ret til at citere, med angivelse af denne publikation som kilde, i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet.

Ny viden om it-udviklingen i Danmark og omverdenen

It- og teleområdet får voksende betydning for borgere, den offentlige sektor og erhvervslivet. Derfor er it-implementering og -anvendelse en vigtig brik i regeringens strategi om at gøre Danmark til et af verdens førende højteknologiske lande.

På den baggrund skal vi kunne dokumentere og beskrive den udvikling, der sker på it- og teleområdet. Da it- og teleområdet er stærkt internationaliseret, er det samtidig væsentligt, at vi også holder øje med, hvordan andre lande klarer sig.

Jeg hilser derfor velkommen, at Danmarks Statistik og Videnskabsministeriet har udvalgt og indsamlet en række centrale nøgletal, der kan være med til at kaste lys over den udvikling, der har fundet sted de seneste år i Danmark og i udlandet. Disse nøgletal er et væsentligt redskab i evalueringen af regeringens it- og telepolitik.

I regeringens it- og telepolitiske handlingsplan "It med omtanke" fra oktober 2003 blev det lanceret, at jeg her i foråret 2004 ville præsentere en redegørelse til Folketinget, der giver en status for it- og teleudviklingen i Danmark. Grundlaget for den it- og telepolitiske redegørelse er denne publikation.

God fornøjelse med

Nøgletal om informationssamfundet Danmark 2004

Videnskabsminister Helge Sander (V)
April 2004

Indholdsfortegnelse

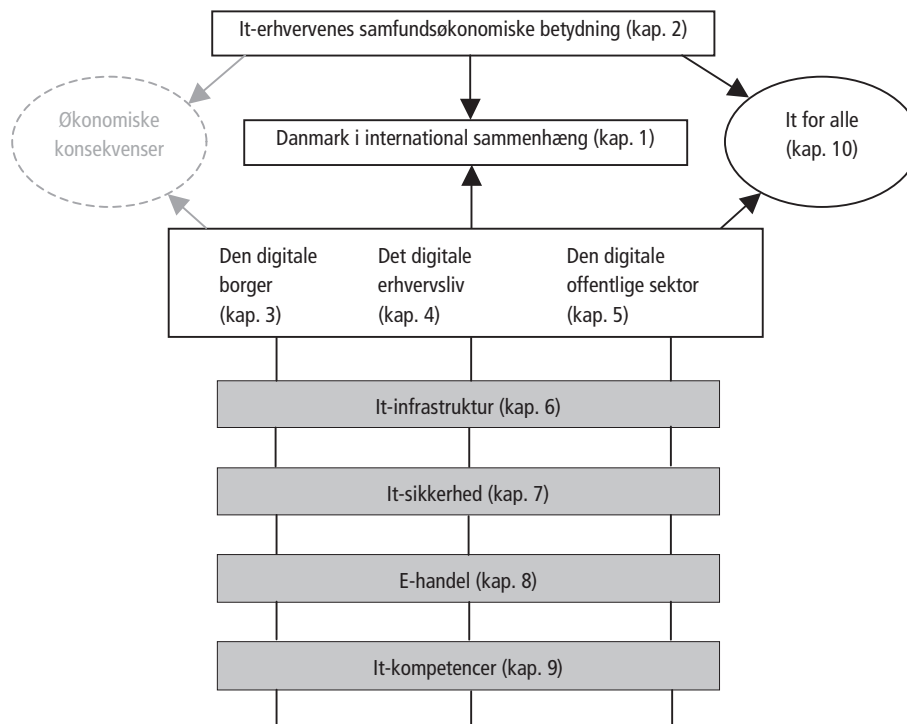
Indledning	7
1. Danmark i international sammenhæng	9
1.1 Udbredelse af hurtige adgangsveje	9
1.2 Befolkningens brug af internet	10
1.3 Andel af virksomheder der har modtaget ordrer via internettet	11
1.4 Elever pr. computer i folkeskolen	12
1.5 Højt kvalificerede it-arbejders andel af beskæftigelsen	13
1.6 It-erhvervenes andel af beskæftigelsen i den private sektor	14
1.7 Andel af befolkningen der har kontakt med offentlige myndigheder	15
1.8 Sammenligning af priser på ADSL	16
2. It-erhvervenes samfundsøkonomiske betydning	17
2.1 Beskæftigelsen i it-erhvervene	17
2.2 Værditilvæksten pr. fuldtidsansat	18
2.3 It-erhvervenes andel af nyetablerede virksomheder	19
2.4 Andelen af universitetsuddannede	20
2.5 Forskning og Udvikling som andel af omsætning	21
2.6 It-erhvervenes andel af de private byerhvervs beskæftigelse, værditilvækst, Forskning og Udvikling og universitetsuddannede	22
2.7 It-eksporten	23
3. Den digitale borger	24
3.1 Adgang til internet fra hjemmet og arbejde	24
3.2 Barrierer for at have internet i hjemmet	25
3.3 Private formål med brug af internettet	26
4. Det digitale erhvervsliv	27
4.1 Udvalgt it-anvendelse	27
4.2 Udvalgt internetanvendelse	28
4.3 Virksomheder med indkøbs- eller ordresystemer	29
4.4 Integration af indkøbs- eller ordresystemer med øvrige it-systemer	30
4.5 Barrierer for brug af it	31
5. Den digitale offentlige sektor	32
5.1 Befolkningen og virksomhedernes brug af offentlige digitale ydelser	32
5.2 Andel af dokumenter, der modtages elektronisk	33
5.3 Elektronisk sags- og dokumenthåndtering	34
5.4 Andel af sager, der håndteres papirløst	35
5.5 Kommunikation mellem myndigheder i XML-format	36
5.6 Myndigheder med ajourført it-strategi	37
5.7 Effekt af digitaliseringsprojekter	38
5.8 Barrierer for digital forvaltning	39
5.9 Brugervenlighed og tilgængelighed på offentlige hjemmesider	40

6.	It-infrastruktur	41
6.1	Udvikling i ADSL-priser	41
6.2	Tilgængelighed af ADSL og kabelmodem	42
6.3	Investeringer i den danske telesektor	43
7.	It-sikkerhed	44
7.1	Virusangreb hos borgere, virksomheder og myndigheder	44
7.2	Offentlige myndigheder og virksomheder, der kan modtage digital signatur	45
7.3	Antal udstedte certifikater til digital signatur	46
7.4	Offentlige myndigheder med godkendt it-sikkerhedspolitik	47
8.	E-handel	48
8.1	Befolkningens køb/bestilling af varer/tjenester i sidste måned	48
8.2	Antal kortbetalinger i danske internetforretninger	49
8.3	Befolkningens barrierer for køb via internettet	50
8.4	Virksomheder, der har modtaget ordrer via internettet	51
8.5	Omsætning på Den Offentlige Indkøbsportal	52
9.	It-kompetencer	53
9.1	Udvikling i antal elever pr. ny computer	53
9.2	Formelle it-uddannede	54
9.3	Mangel på it-kvalifikationer hos virksomheder og myndigheder	55
9.4	Brug af internet til uddannelsesformål	56
10.	It for alle	57
10.1	Befolkningens adgang til internettet	57
10.2	Familiernes adgang til internettet efter familietype	58
10.3	Befolkningens kontakt med offentlige myndigheder	59
10.4	Arbejdsrelaterede formål med brug af internettet uden for arbejdspladsen	60

Indledning

Ny publikation om informations-samfundet

Med *Nøgletal om informations-samfundet Danmark 2004* præsenteres en række nøgletal for udbud og anvendelse af it i Danmark. Udgangspunktet er statistikkerne om befolkningens, virksomhedernes og den offentlige sektors brug af it. Endvidere benyttes registerdata til belysning af de danske it-erhverv og internationale tal til at belyse den danske placering i forhold til omverdenen.

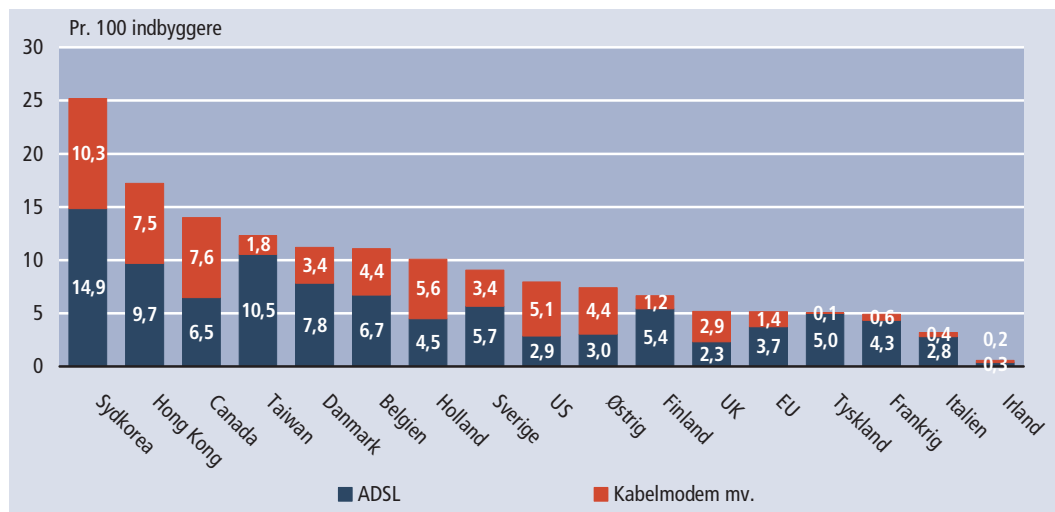
Publikationens opbygning

Figuren illustrerer publikationens opbygning. Først gøres status over *Danmark i international sammenhæng*, og efterfølgende beskrives danske forhold. Der sondres mellem udbud og efterspørgsel. *It-erhvervenes samfundsøkonomiske betydning* beskriver udbudssiden, dvs. produktion af it-varer og serviceydelser. Efterspørgslen er brugen af it, som er beskrevet i under *Den digitale borger*, *Det digitale erhvervsliv* samt *Den digitale offentlige sektor*.

Tværgående områder

Ligeledes opstilles fire tværgående områder, der har betydning for alle tre brugergrupper. *It-infrastruktur* er grundlaget for udbredelse it og *It-sikkerhed* er central for den videre integration. *E-handelen* har skabt nye relationer mellem borgere, virksomheder og den offentlige sektor. Borgernes *It-kompetencer* er en forudsætning for effektiv udnyttelse af it i samfundet. I sidste afsnit – *It for alle* – belyses, hvordan udviklingen i adgang til og anvendelse af it fordeler sig i den danske befolkning.

Figur 1.1 Udbredelse af hurtige adgangsveje oktober 2003

Kilde: EU-kommissionen, februar 2004.

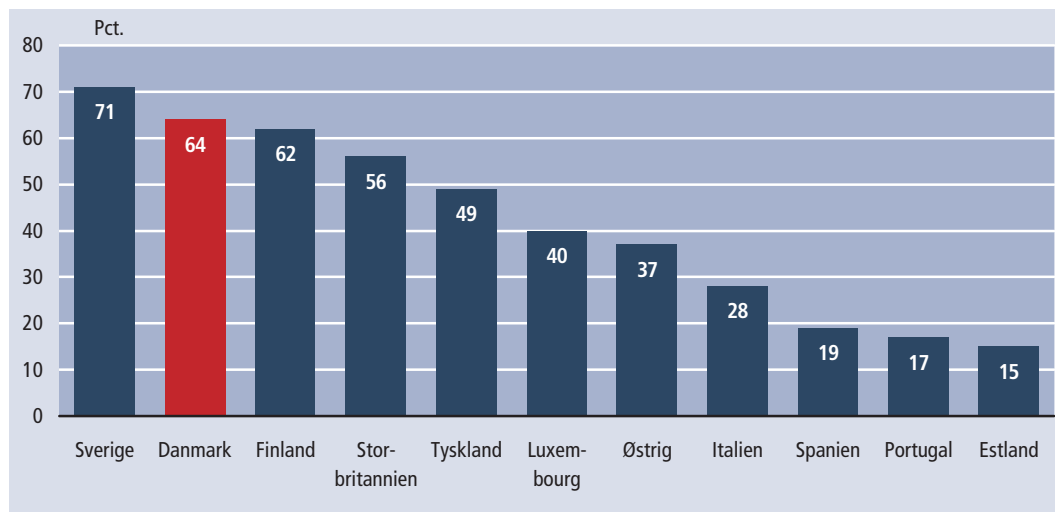
Danmark har den højeste udbredelse i Europa

De asiatiske lande er blandt de førende i verden med hensyn til udbredelse af hurtige adgangsveje til internettet. I oktober 2003 har Danmark den højeste udbredelse af ADSL og kabelmodem mv. pr. 100 indbyggere blandt de europæiske undersøgelseslande.

Den danske udvikling kan navnlig tilskrives væksten af ADSL-abonnenter de seneste år. Se endvidere tabel 6.2 i kapitel 6.

Figur 1.2

Befolkningens brug af internet inden for de sidste 3 måneder 2002

Kilde: Eurostat, Statistics in focus, Theme 4 – 38/2003.

Danskere blandt de flittigste brugere

I 2002 har 64 pct. af den danske befolkning brugt internettet. Hermed befinder Danmark sig på en andenplads blandt landene i denne undersøgelse, kun overgået af Sverige (71 pct.).

Store forskelle inden for EU

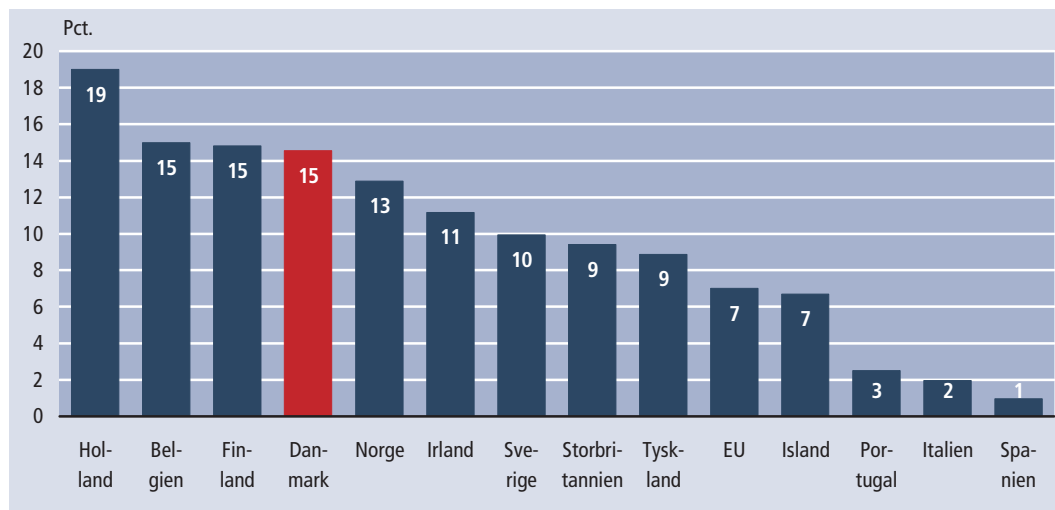
Der er stor spredning i brug af internet i EU. Således har mere end 60 pct. af befolkningerne i Norden brugt internet inden for de sidste 3 måneder, mod mindre end 20 pct. af de spanske og portugisiske befolkninger.

Med befolkningen menes personer i alderen 16-74 år.

I kapitel 3 beskrives den danske befolknings adgang til og brug af internet yderligere.

Figur 1.3

Andel virksomheder der har modtaget ordrer via internettet 2002

Anm. Omfatter virksomheder med mindst 10 ansatte. Internetsalget dækker mindst 1 pct. af den samlede omsætning. Danske tal er harmoniseret til EU-definitioner. 2002 refererer til året som helhed, hvad angår elektronisk handel.

Kilde: Eurostat, Statistics on the information society in Europe, 2004.

Danmark er med fremme mht. internetadgang og e-handel

Danmark lå med fremme mht. andelen af virksomheder, der har modtaget ordrer via internet (mindst 1 pct. af samlet omsætning), kun overgået af Holland, Belgien og Finland. Stort set alle danske virksomheder med mindst 10 ansatte har internetadgang. Det gælder også lande som Finland og Island.

Tabel 1.3

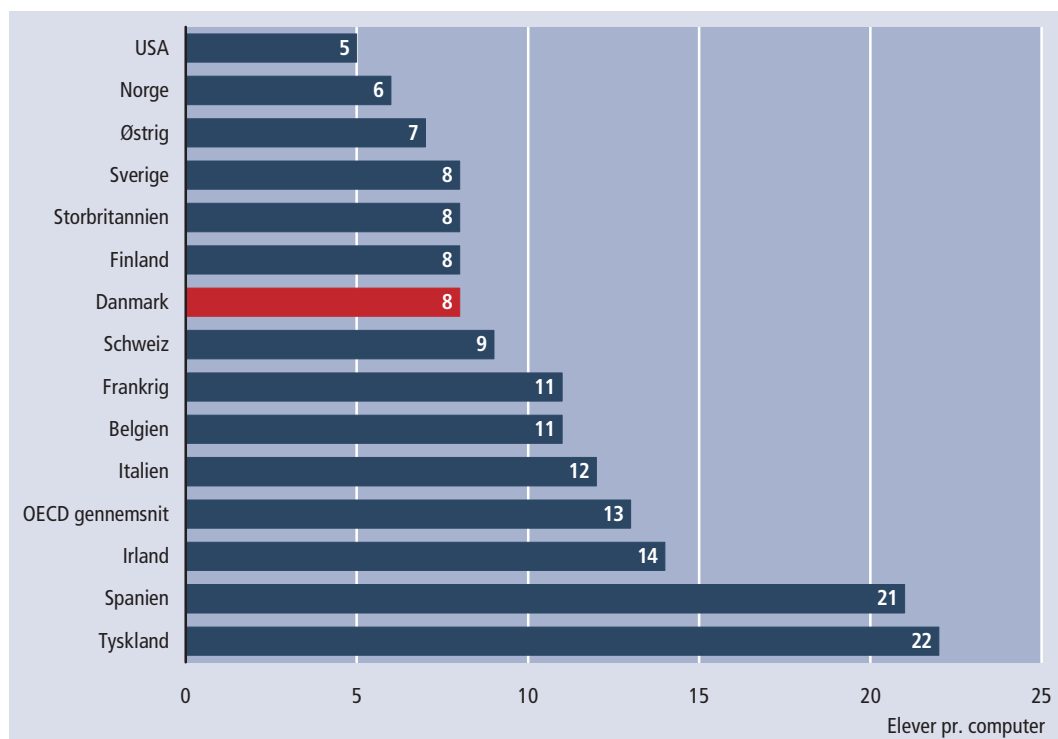
Virksomheders brug af internet 2002

	Har internetadgang	Har modtaget ordrer via internettet	Har købt via internettet
	pct. af virksomheder med mindst 10 ansatte		
Holland	86	19	21
Belgien	92	15	20
Finland	98	15	15
Danmark	98	15	21
Norge	88	13	...
Irland	86	11	22
Sverige	95	10	23
Storbritannien	81	9	19
Tyskland	95	9	11
EU	87	7	12
Island	97	7	12
Portugal	71	3	8
Italien	83	2	3
Spanien	84	1	3

Anm. Omfatter virksomheder med mindst 10 ansatte. Internetsalget/købet dækker mindst 1 pct. af den samlede omsætning/køb. Andel internetbrugere er målt nov. 2002 i Danmark og 1. kvartal 2003 i de øvrige lande.

Kilde: Eurostat, Statistics on the information society in Europe, 2004.

Figur 1.4 Antal elever pr. computer i folkeskolen 2000

Anm. Opgørelsen er lavet på baggrund af den type skole, hvor 15-årige er indskrevet i de respektive lande.

Kilde: OECD PISA 2000.

*8 elever
pr. computer
i Danmark i 2000*

Danmark ligger med i den bedste ende af den internationale skala, når det drejer sig om antallet af elever pr. computer brugt til undervisningsbrug på skolerne. Med 8 elever pr. computer er Danmark kun overgået af USA, Norge og Østrig, mens Sverige, Storbritannien og Finland ligger på samme niveau.

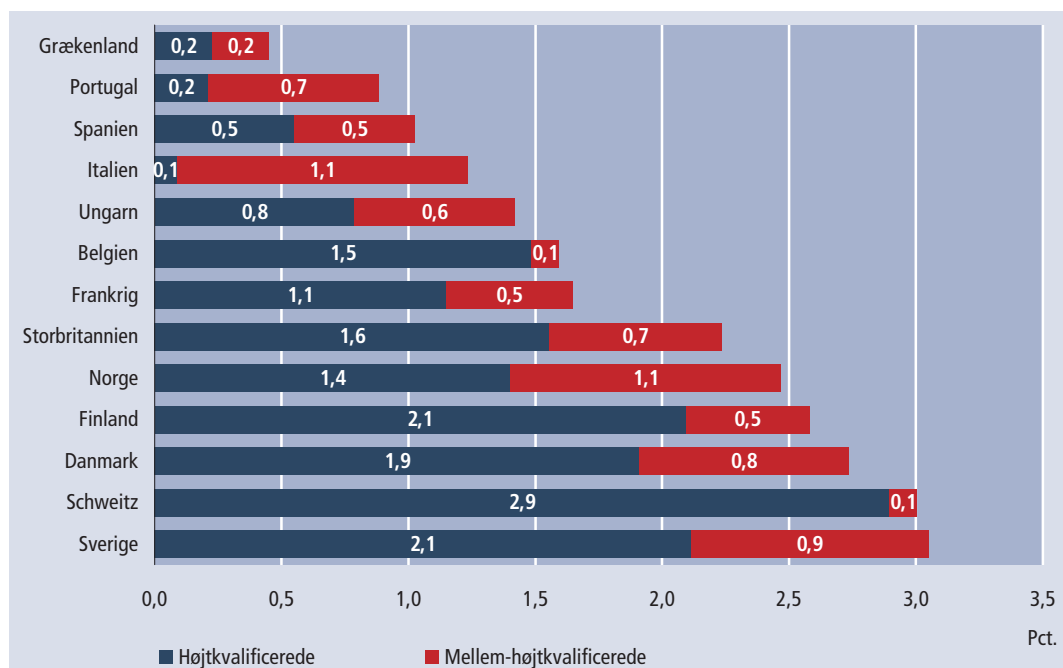
*13 elever
pr. computer
i OECD i 2000*

Lande som Spanien og Tyskland har væsentlig flere elever pr. computer og gennemsnittet for OECD-landene er 13 elever pr. computer.

I kapitel 9 beskrives udviklingen i antal elever pr. ny computer i Danmark.

Figur 1.5

Højt kvalificerede it-arbejders andel af beskæftigelsen 2. kvartal 2003

Anm. Definitionen af de højt kvalificerede it-arbejdere er baseret på beskæftigelsesområder, og inkluderer ISCO-88 branche 213. 213 er computerarbejdere og inkluderer it-systemdesignere, -analytikere, it-programmører mv. Mellem-højt kvalificerede it-arbejdere omfatter ISCO-88 branche 312, som er computerrelaterede arbejdere, herunder computer assistenter, computer operatører og it-industrielle operatører mv.

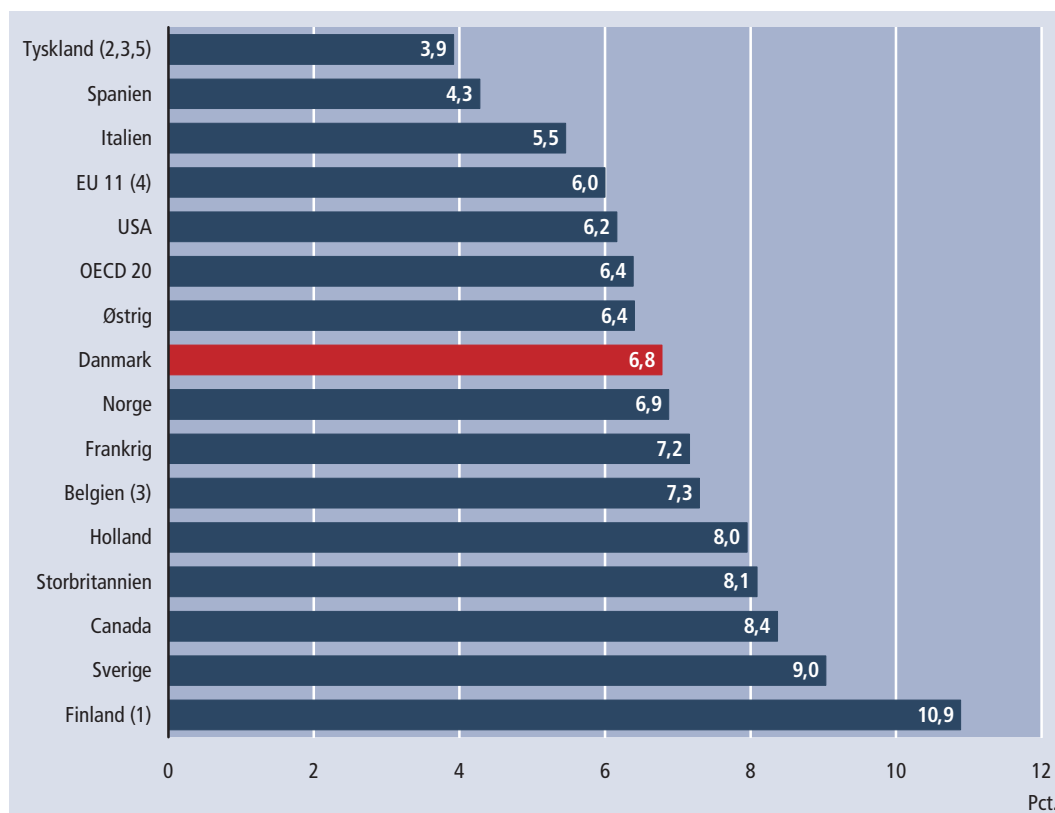
Kilde: Specialkørsel fra Eurostat: Labour Force Survey Database 2003.

Størst andel it-arbejdere i Norden

2,7 pct. af de beskæftigede i Danmark er it-arbejdere. Danmark er sammen med de øvrige nordiske lande og Schweiz i front på europæisk plan. I den anden ende af skalaen findes Grækenland og Portugal med under 1 pct. it-arbejdere af de beskæftigede.

Se yderligere om de danske formelle it-uddannede i kapitel 9.

Figur 1.6 It-erhvervenes andel af beskæftigelsen i den private sektor 2000

Anm. Tysklands tal er for 1999. ¹Baseret på antal ansatte. ²Ekskl. it-engroshandel (5184). ³Oplysninger om udlejning af it-udstyr (7133) er ikke tilgængelige. ⁴Ekskl. Grækenland, Østrig, Irland og Luxembourg. ⁵Ekskl. Telekommunikation (6420).

Kilde: OECD skøn, baseret på nationale kilder; STAN og nationalregnskabsdatabaser, august 2002

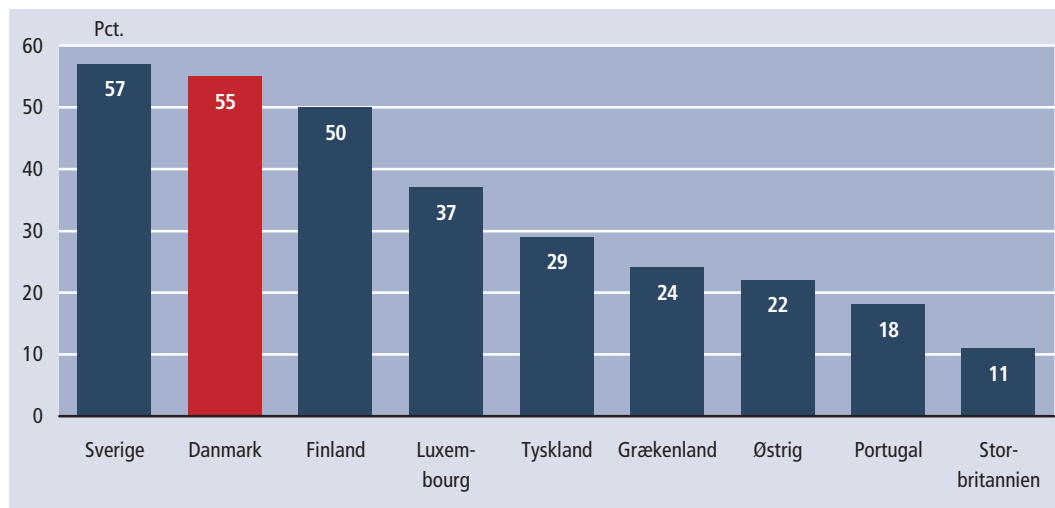
It-erhvervenes andel af beskæftigelsen ligger i midterfeltet

Når der måles på beskæftigelsen i it-erhvervene i forhold til den private sektor ligger Danmark sammen med Norge, Østrig og USA midt i feltet, meget tæt på OECD-gennemsnittet.

I Finland og Sverige har it-erhvervene en langt større del af beskæftigelsen end OECD-gennemsnittet og lande som Spanien og Tyskland ligger i den anden ende af skalaen.

Figur 1.7

Andel af befolkningen der har haft kontakt med offentlige myndigheder via internettet inden for de sidste 3 måneder 2002

Anm. For Danmark er referenceperioden den sidste måned.

Kilde: Eurostat, Statistics in focus, Theme 4 – 38/2003.

Danmark placerer sig forrest i feltet sammen med resten af Norden

I europæisk sammenhæng er befolkningens kontakt med offentlige myndigheder via internettet mest udbredt i Norden. Sverige er i front med 57 pct. af befolkningen der i 2002 har haft kontakt med offentlige myndigheder inden for de sidste tre måneder. I Danmark var det 55 pct.

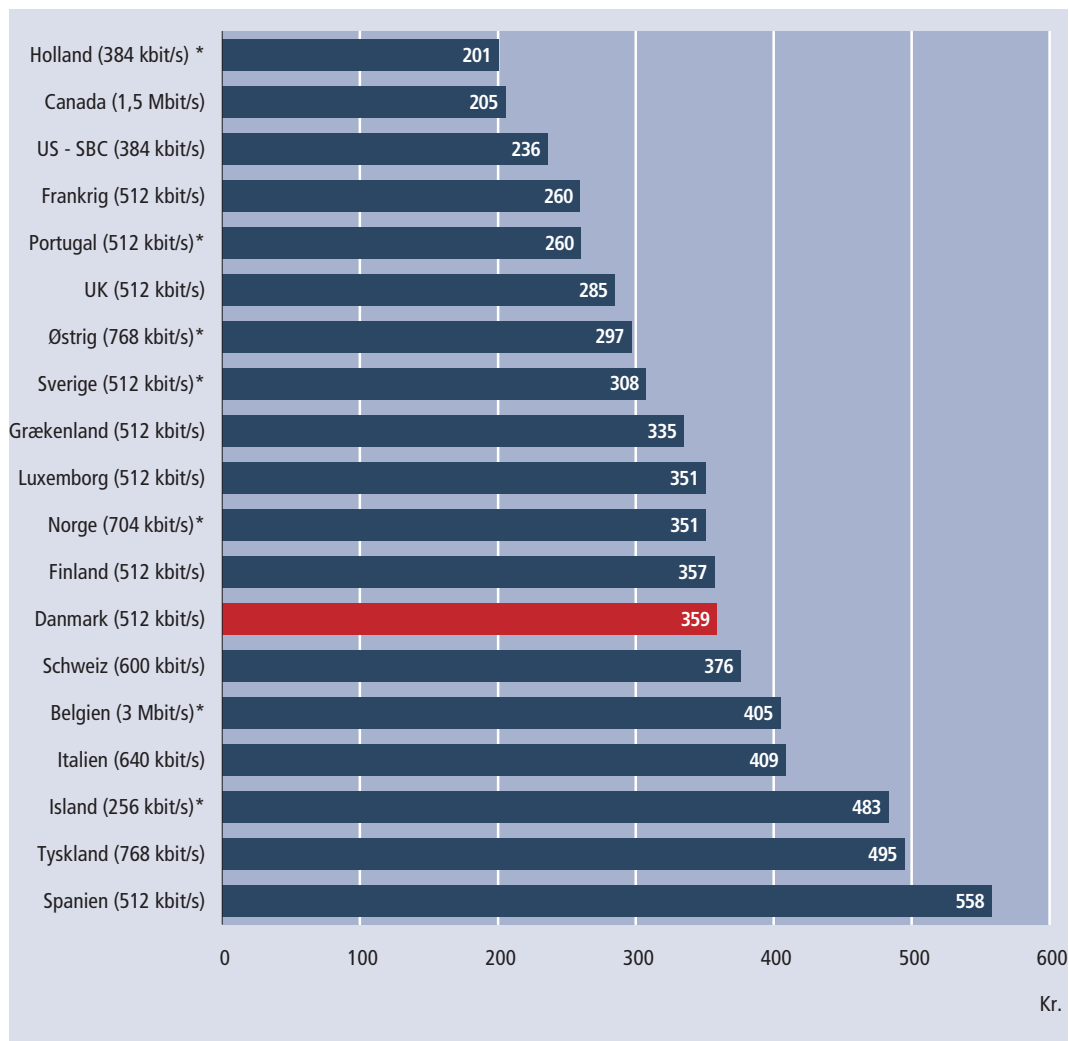
Anvendelsen af internet til kontakt med offentlige myndigheder er noget mindre udbredt i Portugal og Storbritannien med hhv. 18 og 11 pct.

Den hyppigste anvendelse er informationssøgning på offentlige myndigheders hjemmesider. Kontakt med offentlige myndigheder er også at downloade blanketter og at sende udfyldte blanketter.

Den danske befolknings kontakt med offentlige myndigheder via internettet bliver yderligere behandlet i figur 5.1 og figur 10.3.

Figur 1.8

Sammenligning af priser på ADSL, januar 2004

Anm. Repræsenteret ved den billigste af de største udbydere i hvert land. Priserne er ikke reguleret for forskelle i købekraft. Sammenligning af priser for ADSL er vanskeliggjort af, at de udbudte hastigheder ikke er ens landene imellem. Endvidere bliver der, i de lande der i figuren er markeret med stjerne, opkrævet en variable trafikafgift, når abonnenten overskrider et månedligt trafikforbrug.

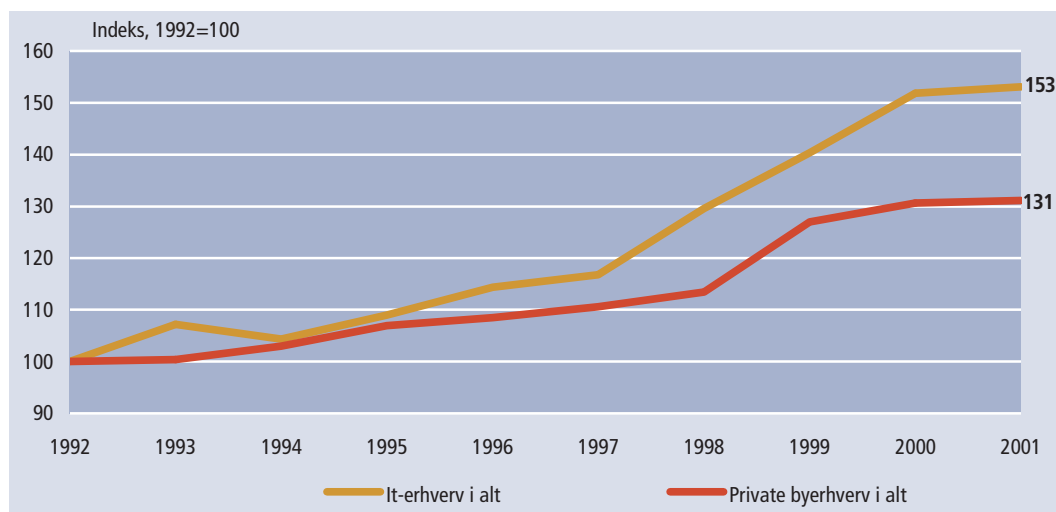
Kilde: Broadband Market Tariffwatch, www.baskerville.telecoms.com, januar 2004.

Danmark har relativt høje priser på ADSL

Prisen på ADSL i Danmark er med 359 kr. pr. måned blandt de dyreste. Sammenlignes der med de lande, i hvilke den udbudte hastighed er den samme som i Danmark, er prisen kun højere Spanien.

Se i øvrigt figur 6.1 med udviklingen i de danske ADSL-priser.

Figur 2.1 Fuldtidsansatte i it-erhvervene

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (1999-2001).

It-erhvervenes beskæftigelse vokset med 53 pct. fra 1992 til 2001

Antallet af fuldtidsansatte inden for it-erhvervene er vokset betydeligt siden starten af 1990'erne, og hurtigere end antal fuldtidsansatte i de private byerhverv generelt. I 2001 beskæftigede it-erhvervene 104.800 fuldtidsansatte, svarende til 8,3 pct. af samtlige beskæftigede i de private byerhverv. Det er en stigning på 1,2 procentpoint siden 1992, hvor den tilsvarende andel var 7,1 procent.

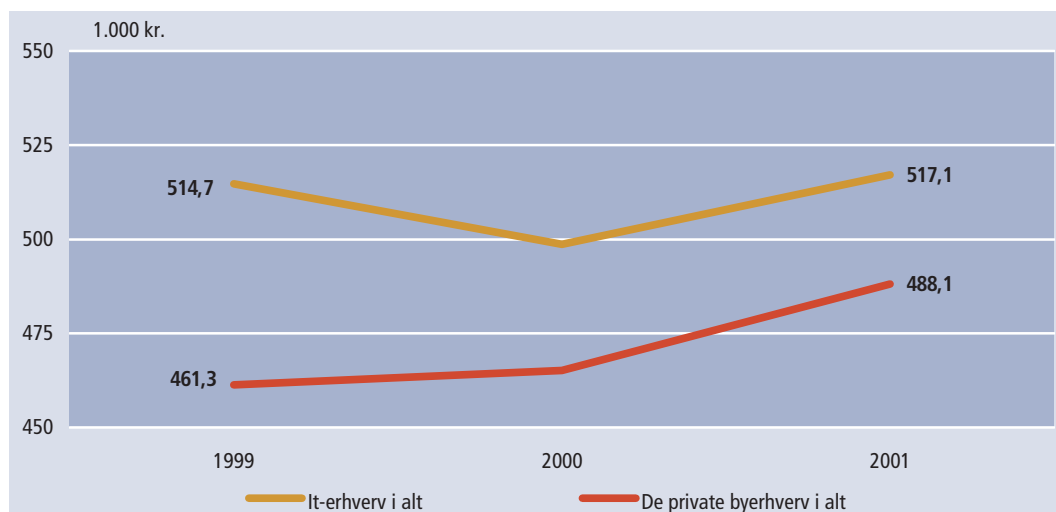
Tabel 2.1 Fuldtidsansatte i it-erhvervene

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	1999	2000	2001
	1.000 fuldtidsansatte										
It-erhverv i alt	68	73	71	75	78	80	89	96	96	104	105
Private byerhverv i alt	962	966	991	1 029	1 044	1 064	1 092	1 111	1 223	1 257	1 262
	pct.										
It-erhvervenes andel af private byerhverv	7,1	7,6	7,2	7,3	7,5	7,5	8,1	8,7	7,9	8,3	8,3

Anm. Antallet af fuldtidsansatte er et mål på den samlede beskæftigelsesmængde, og beregnes ud fra den enkelte virksomheds ATP-indbetalinger. Opgørelsen omfatter ikke indehavere af personligt ejede virksomheder.

Kilde: Danmarks Statistik, Firmastatistik (1992-1999) og Generel firmastatistik (1999-2001).

Figur 2.2 Værditilvæksten pr. fuldtidsansat

Anm. Opgjort ekskl. telekommunikation.

Kilde: Danmarks Statistik, Generel firmastatistik, 2001.

Høj indtjeningsevne i it-erhvervene generelt ...

It-erhvervenes indtjeningsevne, målt som gennemsnitlig værditilvækst pr. fuldtidsansat, er højere end gennemsnittet for de private byerhverv under ét. It-erhvervene havde i 2001 gennemsnitligt 517.000 kr. i værditilvækst pr. fuldtidsansat, hvilket er 6 pct. over niveauet i de private byerhverv, som var 488.000 kr.

... men betydelige forskelle inden for it-erhvervene

Der er store indbyrdes forskelle i niveauet for de enkelte brancher inden for it-erhvervene: It-industriens værditilvækst var i 2001 445.000 kr. pr. fuldtidsansat, og lå dermed lavest blandt it-brancherne.

Værditilvæksten for telekommunikation er først opgjort for 2001, hvorfor branchen ikke indgår i den samlede beregning. For 2001 var værditilvæksten i telekommunikation 854.000 kr.

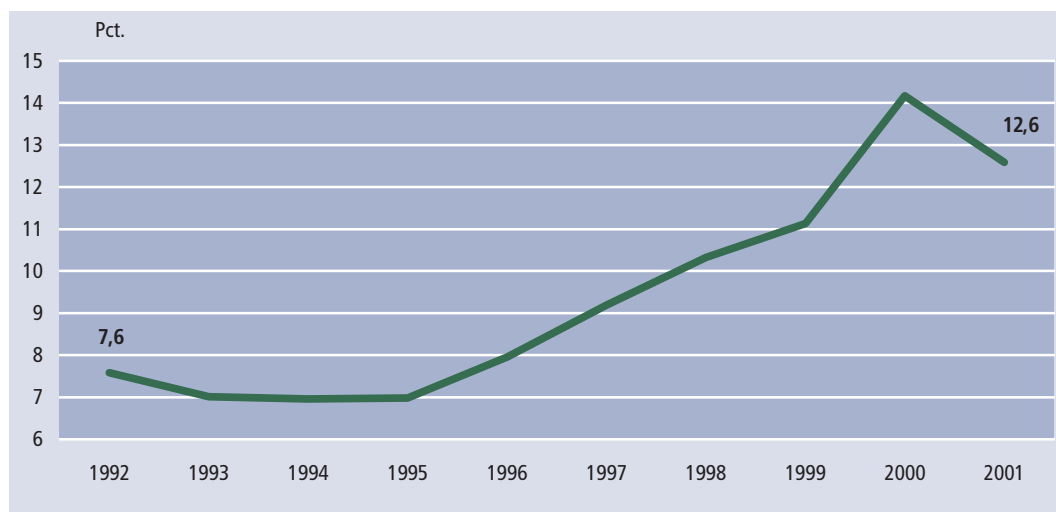
Tabel 2.2 Værditilvækst pr. fuldtidsansat

	1999	2000	2001
	1.000 kr.		
It-erhverv i alt	514,7	498,7	517,1
It-industri	428,4	393,0	445,3
It-engroshandel	521,0	548,4	533,2
It-konsulentvirksomhed	575,3	525,0	544,3
Private byerhverv i alt	461,3	465,2	488,1

Anm. Værditilvæksten pr. fuldtidsansat beregnes alene for de virksomheder og brancher, der er omfattet af Regnskabsstatistikken, hvorfra opgørelsen af værditilvæksten hentes.

Kilde: Danmarks Statistik, Generel firmastatistik, 1999-2001.

Figur 2.3 It-erhvervenes andel af nyetablerede virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik, Tilgang af nye virksomheder.

15.000 nye it-virksomheder siden 1990'ernes start ...

Siden starten af 1990'erne er der etableret godt 15.000 nye virksomheder inden for it-erhvervene, svarende til 10 pct. af samtlige nyetablerede firmaer i perioden. De nye it-virksomheder har udgjort en stadigt stigende andel af de nyetablerede virksomheder siden midten af 1990'erne.

... og alene i 2000 startede 2.640 nye it-virksomheder

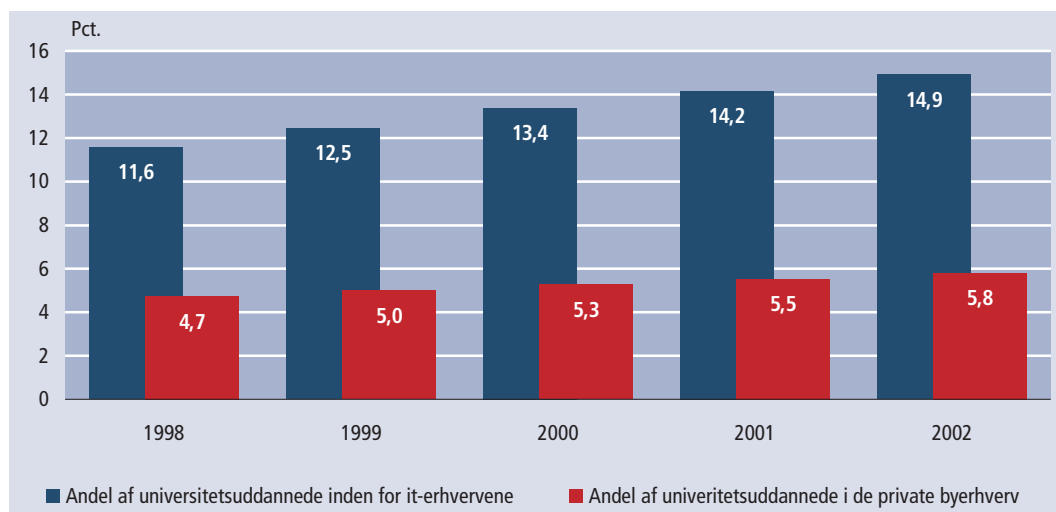
I perioden 1993-1995 blev der etableret ca. 1.000 nye it-virksomheder pr. år, men fra 1996-2000 er den årlige tilgang af nystartede virksomheder vokset. I 2000 toppede nytilgangen med i alt 2.640 nye it-virksomheder. I 2001 blev der startet 2.068 nye it-virksomheder, og der er dermed en tilbagegang på 22 pct. i forhold til 2000. Det var dog ikke kun inden for it-erhvervene, at der i 2001 var et faldende antal nyetableringer, da den samlede tilgang af nye virksomheder faldt med 12 pct. fra 2000 til 2001.

Tabel 2.3 Nyetablerede virksomheder

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	antal									
It-erhvervene	1 203	1 027	1 077	996	1 163	1 483	1 658	1 973	2 640	2 068
Private byerhverv	15 865	14 642	15 476	14 261	14 613	16 143	16 050	17 715	18 625	16 429
	pct.									
It-erhvervenes andel af private byerhverv	7,6	7,0	7,0	7,0	8,0	9,2	10,3	11,1	14,2	12,6

Kilde: Danmarks Statistik, Tilgang af nye virksomheder. 1992-2001.

Figur 2.4 Andelen af beskæftigede universitetsuddannede

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens uddannelse og erhverv (BUE). 1998-2002.

Højt uddannelsesniveau i it-erhvervene

It-erhvervenes arbejdsstyrke har generelt et højt, og stadigt stigende uddannelsesniveau. 15 pct. af de beskæftigede i it-erhvervene – dvs. mere end én ud af syv – havde en universitetsuddannelse i 2002, hvilket vil sige en bachelor- kandidat- eller ph.d.-grad. Kun én ud af sytten beskæftigede i de private byerhverv har en universitetsuddannelse.

Mere end hver syvende er universitetsuddannet

Andelen af universitetsuddannede inden for it-erhvervene er steget fra knap 12 pct. i 1998 til 15 pct. i 2002, hvilket er en stigning på 3 procentpoint, mens andelen inden for de private byerhverv i samme tidsrum er steget fra knapt 5 pct. til 6 pct., dvs. med 1 procentpoint. Væksten i andelen af universitetsuddannede inden for it-erhvervene betyder en stigning fra 13 pct. af samtlige højtuddannede i 1998 til 16 pct. i 2002. Tallene viser endvidere, at hver sjette universitetsuddannede var ansat i it-erhvervene i 2002 mod kun godt hver ottende i 1998.

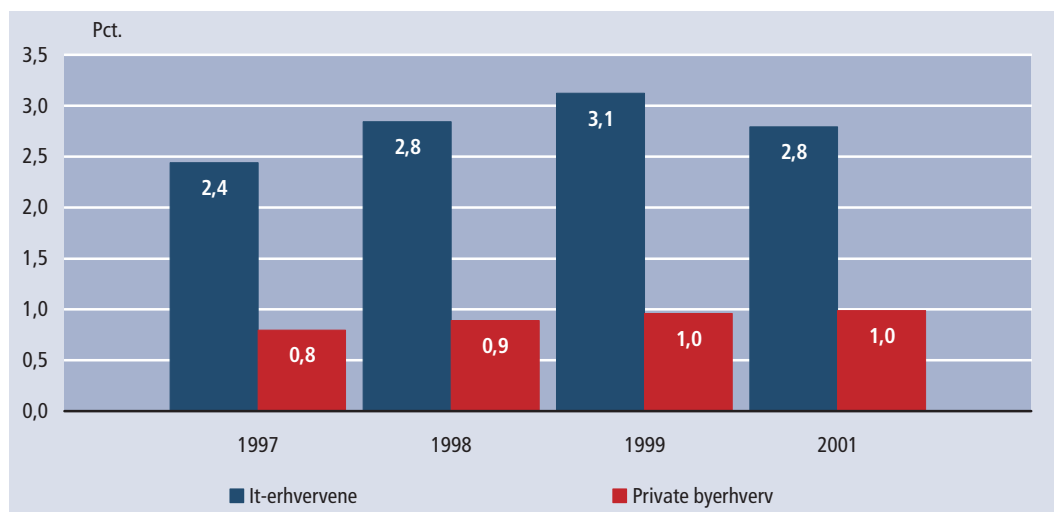
Tabel 2.4 Antal universitetsuddannede i it-erhvervene og i de private byerhverv

	1998	1999	2000	2001	2002
	----- antal -----				
Beskæftigede i alt i it-erhvervene	89 010	95 868	102 196	109 603	108 335
Universitetsuddannede i alt i it-erhvervene	10 306	11 936	13 675	15 529	16 174
Beskæftigede i alt i private byerhvervene	1 660 642	1 696 835	1 715 988	1 736 715	1 733 814
Universitetsuddannede i alt i private byerhvervene	78 644	84 706	90 423	96 064	100 648
It-erhvervenes andel af universitetsuddannede i alt (pct.)	13,1	14,1	15,1	16,2	16,1

Anm. Beskæftigelsen er baseret på befolkningsstatistikens opgørelse af det faktiske antal personer, der har en given uddannelse. Tallet er derfor højere end det beregnede antal fuldtidsansatte, som er opgjort i tabel 2.1, hvor beskæftigede på fx halv tid kun indgår som en halv fuldtidsansat.

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens Uddannelse og Erhverv (BUE). 1998-2002.

Figur 2.5 **Forskning og Udvikling (FoU) som andel af omsætning**

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, Erhvervslivets forskningsarbejde. 1997-2001, og Danmarks Statistik, Firmastatistik 1997-1999 og Generel firmastatistik 2001.

It-erhvervene investerede 5,7 mia. kr. i FoU i 2001 ... It-erhvervene har i perioden 1997 til 2001 investeret et årligt stigende beløb i Forskning og Udvikling. Fra 1997 til 2001 er beløbet steget med 62 pct. fra 3,5 mia. kr. til 5,7 mia. kr.

... svarende til 2,8 pct. af omsætningen ... I forhold til omsætningen udgjorde FoU-investeringerne 2,8 pct. i 2001 mod 2,4 pct. i 1997, mens de private byerhvervs samlede FoU-investeringer i 2001 svarede til 1 pct. af omsætningen.

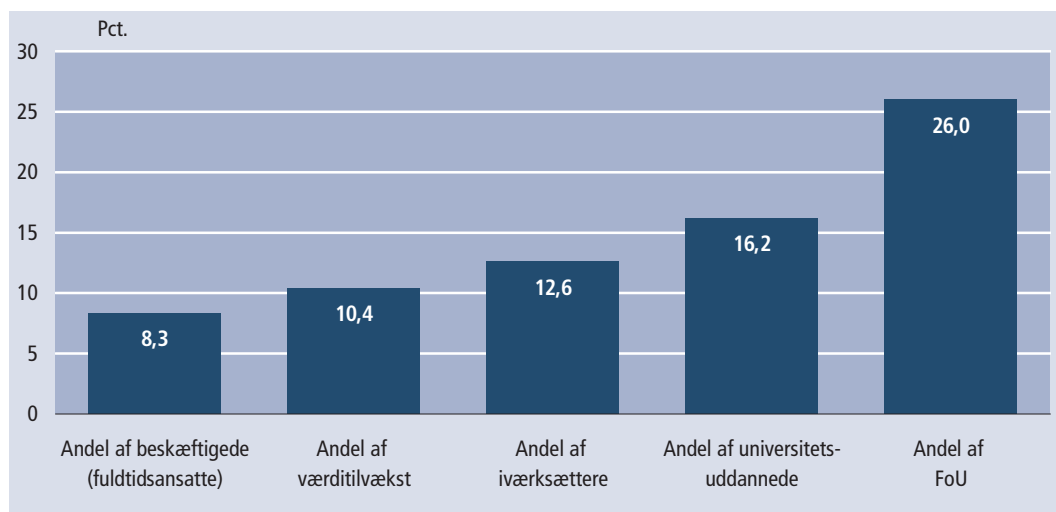
... og 26 pct. af de private byerhvervs FoU-investeringer It-erhvervene står for en betydelig del af de private byerhvervs samlede FoU-investeringer: I 2001 udgjorde it-erhvervenes andel 26 pct. af de private byerhvervs samlede FoU-investeringer på 21,7 mia. kr. Det er et fald på 5,3 procentpoint fra 31,3 pct. i 1999.

Tabel 2.5 **Forskning og Udvikling i procent af omsætning**

	1998		1999		2001	
	FoU	Omsætning	FoU	Omsætning	FoU	Omsætning
	— mio. kr. —					
It-erhvervene	4 646	163 459	5 369	171 926	5 695	203 869
De private byerhverv i alt	15 395	1 728 485	17 151	1 789 636	21 660	2 215 436
	— pct. —					
It-erhvervenes andel af de private byerhverv	30,2	9,5	31,3	9,6	26,3	9,2

Kilde: Analyseinstitut for Forskning, Erhvervslivets forskningsarbejde. 2001, og Danmarks Statistik, Generel firmastatistik 2001.

Figur 2.6 It-erhvervenes størrelse, værdiskabelse og videnintensitet 2001

Anm. It-erhvervenes andel af værditilvæksten for 2001 inkluderer værditilvæksten i telekommunikation.

Kilde: Danmarks Statistik, General firmastatistik 2001, samt Analyseinstitut for Forskning, Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde. 2001.

It-erhvervene karakteriseres af høj videnintensitet ...

Størrelsesmæssigt udgør it-erhvervene 8,3 pct. af de beskæftigede. It-erhvervene er væsentligt mere videnintensive end de private byerhverv som helhed, især ved betydelige FoU-investeringer og ved en høj andel af universitetsuddannede blandt de beskæftigede. Videnintensiteten kan være en af forklaringen på, at it-erhvervenes værdiskabelse udgør 10,4 pct.

... betydelige FoU-investeringer

Mest markant er it-erhvervenes bidrag til de samlede FoU-investeringer, som i 2001 svarede til 26 pct. af de private byerhvervs samlede FoU-investeringer.

... højt uddannelsesniveau

De beskæftigede inden for it-erhvervene har generelt en væsentligt længere uddannelse end de beskæftigede inden for de private byerhverv i alt. Beskæftigelsen inden for it-erhvervene udgjorde i 2001 8,3 pct. af samtlige beskæftigede i de private byerhverv, hvorimod deres andel af universitetsuddannede var næsten dobbelt så høj, nemlig godt 16 pct.

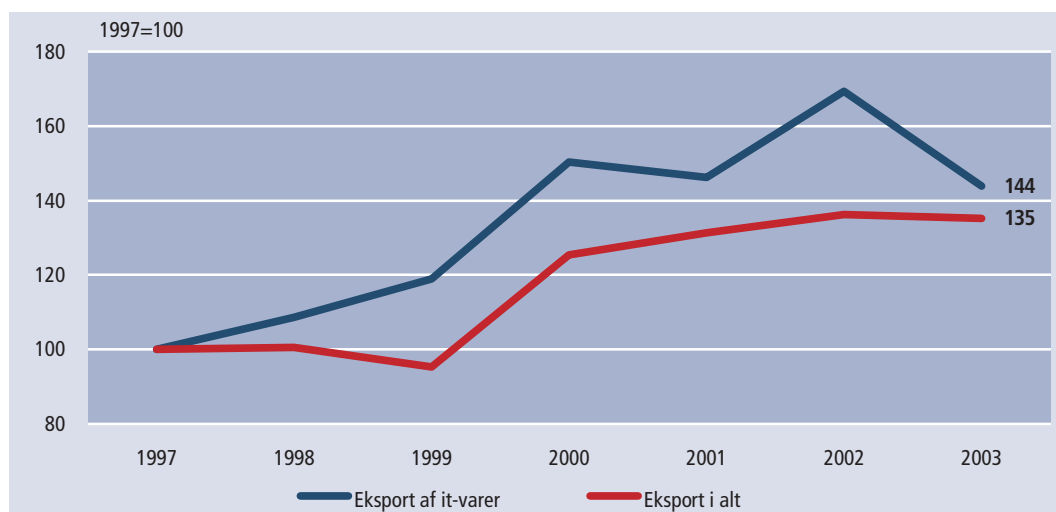
... mange nye virksomheder

Et mål for dynamikken inden for it-erhvervene illustreres af andelen af nyetablerede virksomheder, som i 2001 udgjorde 12,6 pct. af samtlige nyetablerede virksomheder inden for de private byerhverv.

... og høj indtjeningsevne

Ligeledes var it-erhvervenes indtjeningsevne, opgjort i form af værditilvækst, højere end andelen af beskæftigede, idet it-erhvervenes værditilvækst i 2001 udgjorde 10,4 pct. af de private byerhvervs samlede værditilvækst.

Figur 2.7 It-eksporten

Kilde: Danmarks Statistik, Udenrigshandelsstatistik (særkørsel).

Eksport af it-varer udgjorde 38 mia. kr. i 2003 ...

Danmark eksporterede it-varer for sammenlagt 38 mia. kr. i 2003, og den danske eksport af it-varer er dermed steget med 44 pct. siden 1997. I samme periode er den samlede eksport steget med 35 pct. fra 321 mia. kr. i 1997 til 434 mia. kr. i 2003. Dermed er it-varernes andel af eksporten steget fra 8,1 pct. i 1997 til 8,7 pct. i 2003.

... mens eksporten af it-serviceydelser udgjorde 6,7 mia. kr.

Eksporten af serviceydelser fra virksomheder inden for it-konsulentvirksomhed er første gang opgjort for året 2002, hvor den udgjorde 6.718 mio. kr., eller 16 pct. af branchens samlede omsætning. Den samlede eksport af it-varer og serviceydelser er dermed godt 51 mia. i 2002.

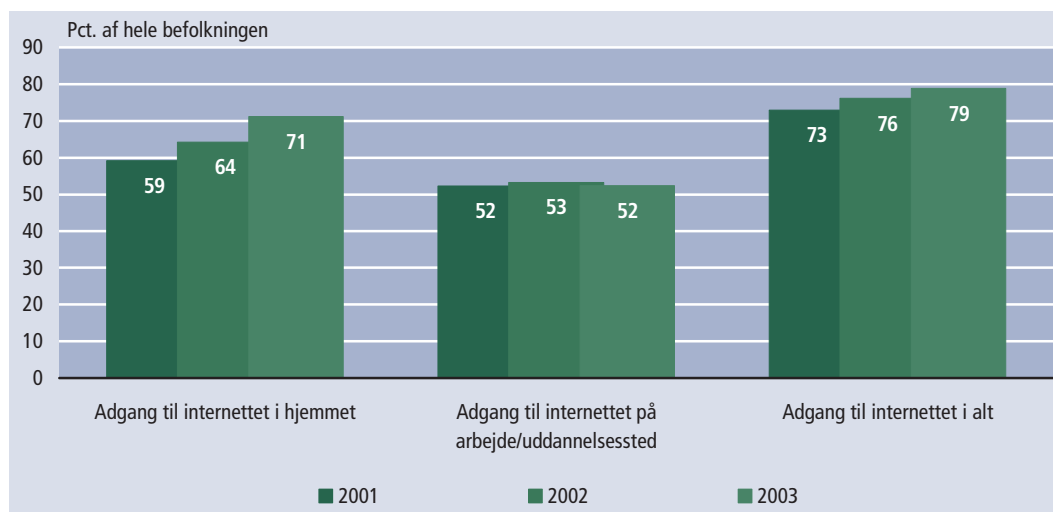
Tabel 2.7 It-eksportens andel af den samlede eksport

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	mio. kr.						
Eksport af it-varer	26 187	27 437	31 142	39 384	38 302	44 350	37 682
Eksport af medicinske og farmaceutiske produkter ¹	15 615	16 869	21 155	24 097	28 246	30 359	34 641
Eksport af landbrugsvarer ¹	47 132	42 436	42 673	47 687	52 439	49 347	47 163
Eksport i alt	321 185	322 797	306 136	403 044	421 830	437 779	434 243
	pct.						
It-varernes andel af eksporten	8,1	8,6	10,1	9,7	9,0	7,9	8,7

¹ Baseret på Eksport fordelt på varegrupper. For Landbrugsvarer består gruppen af hhv. Animalske landbrugsprodukter, Vegetabilsk landbrugsprodukter samt Kød- og mælkekonserves.

Kilde: Danmarks Statistik, Udenrigshandelsstatistik (særkørsel).

Figur 3.1 Adgang til internettet fra hjemmet og arbejde/uddannelsessted

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Otte ud af ti har adgang hjemme og/eller på arbejdet

Stadig flere danskere fået adgang til internettet. I 2003 har 79 pct. af befolkningen adgang til internettet fra deres hjem og/eller deres arbejde/uddannelsessted, mod 76 pct. i 2002 og 73 pct. i 2001.

Flere har adgang til nettet hjemme

Stigningen kommer fra andelen, der har adgang til internettet i hjemmet. Gennem de sidste tre år har der været en støt stigende udvikling i andelen af befolkningen, der har adgang til internettet i deres hjem. I 2003 er der 71 pct. af befolkningen, som har adgang til internettet i hjemmet, mod 59 pct. i 2001. Stigningen var størst fra 2002 til 2003, hvor andelen med adgang til internet i hjemmet steg med 11 pct.

Uændret andel der har adgang på arbejdet

Der har derimod ikke været nogen udvikling i, hvor mange der har adgang til internettet på deres arbejde/uddannelsesinstitution. Der er 52 pct. af befolkningen, der har adgang til internettet på arbejdet.

I 2003 havde 71 pct. af befolkningen en internetopkobling i hjemmet fra deres pc. Ligeledes havde 4 pct. adgang fra deres mobiltelefon og 2 pct. fra en håndholdt computer.

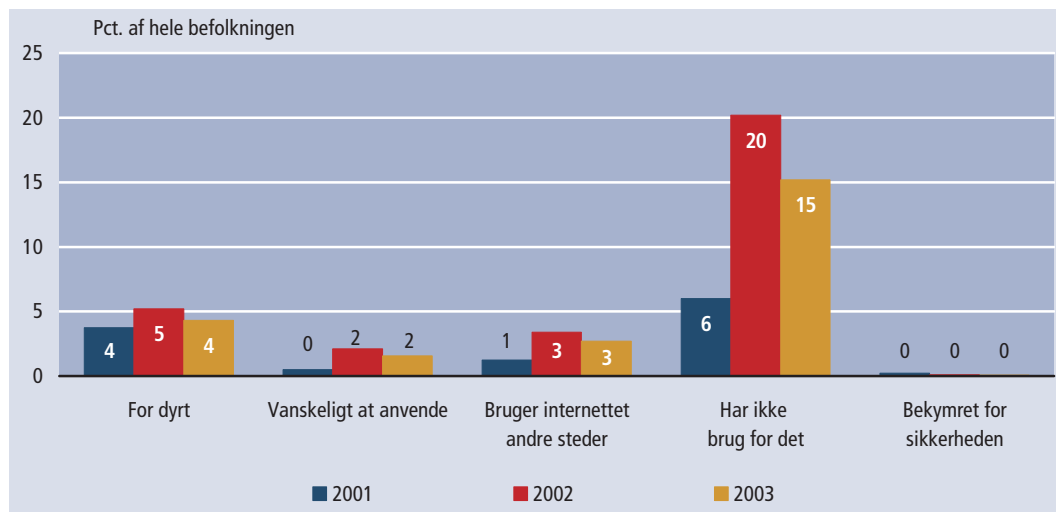
I kapitel 10 vises adgangen til internettet opdelt på forskellige befolkningsgrupper/familietyper.

Tabel 3.1 Adgangsveje til internettet i hjemmet 2003

	Pc	Håndholdt computer	Mobiltelefon
	pct. af hele befolkningen		
Adgang i hjemmet	71	2	4

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Figur 3.2 Væsentligste barrierer for at have internet i hjemmet

Anm. Der har været flere svarmuligheder i de tre år, figuren viser fem udvalgte barrierer.
 Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Der har ikke været nogen mærkbar udvikling i de væsentligste barrierer for at have internet i hjemmet.

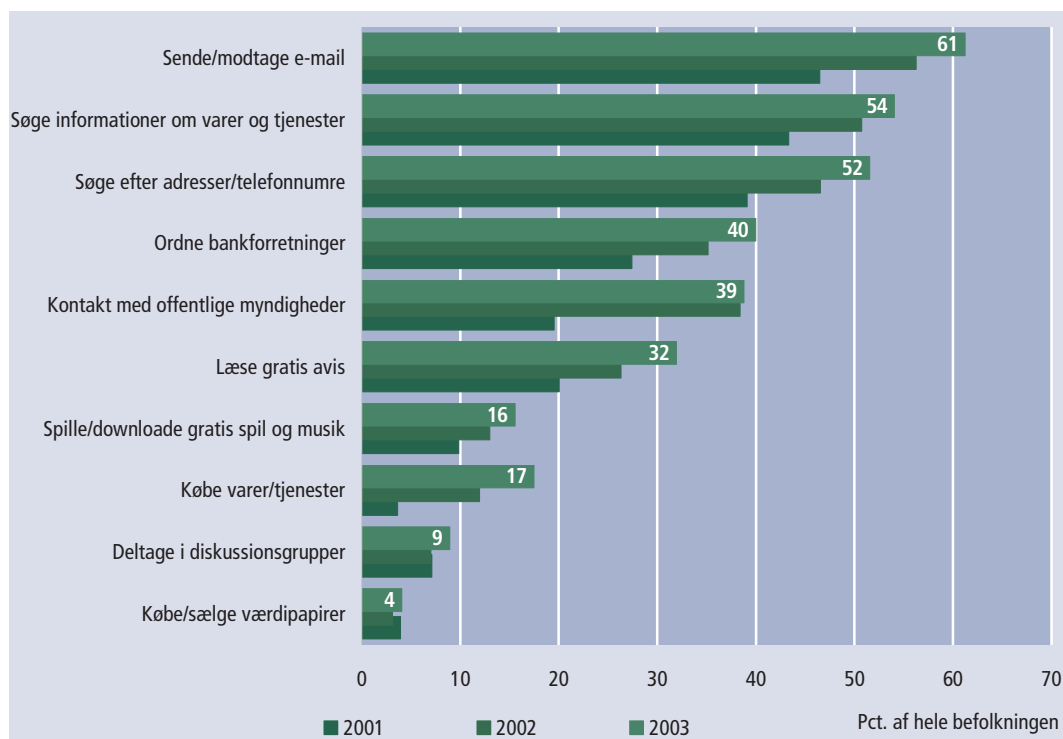
15 pct. har ikke brug for internet

I 2003 har 15 pct. af befolkningen angivet at den væsentligste årsag til ikke at have internet hjemme er, at de ikke har brug for eller ønsker det. Dette er den eneste af de fem barrierer, hvor der har været forskel i andelen gennem de 3 år. Størst var andelen i 2002, hvor 20 pct. af befolkningen angav manglende brug som væsentligste barriere for at have internet i hjemmet.

Bekymring for sikkerhed mht. personlige oplysninger er ikke en væsentlig barriere

Der er i 2003 endvidere 4 pct. af befolkningen, der har angivet at den væsentligste barriere er, at opkoblingsudgifterne er for store, 3 pct. at de bruger internettet andre steder og 2 pct., at internettet er for vanskeligt at anvende. Bekymring for sikkerheden i forbindelse med personlige oplysninger synes ikke at være en væsentlig barriere for at have internet i hjemmet.

Figur 3.3 Private formål for brug af internettet

Anm. Ved køb af varer/tjenester er 2001 ikke umiddelbar sammenlignelig med 2002 og 2003. I 2001 er spurgt til hvor mange der e-handlede mindst en gang pr. måned, og i 2002-2003 er spurgt til hvor mange der e-handlede inden for den seneste måned. Der har været flere svarmuligheder i de tre år, figuren viser ti udvalgte private formål.

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

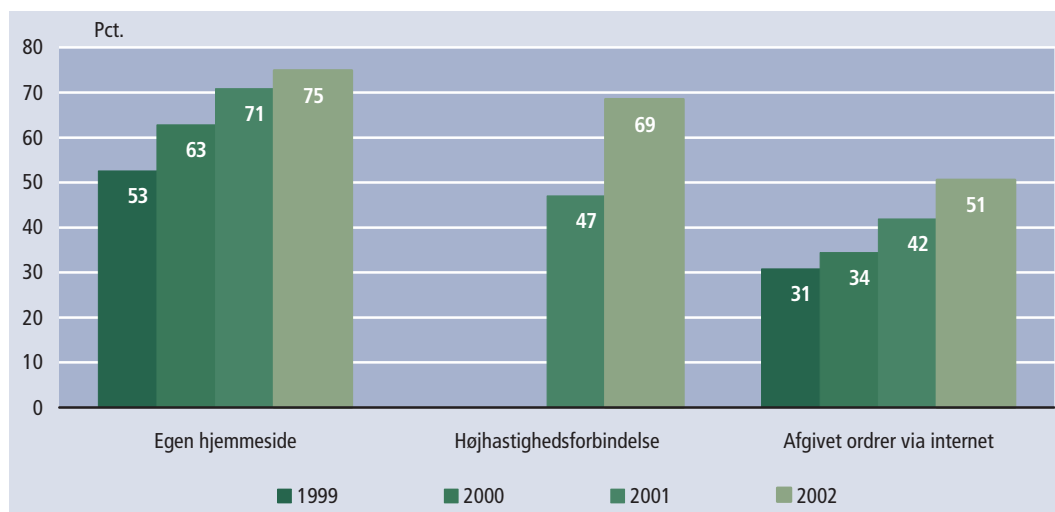
De formål, som flest benytter internettet til privat, er at kommunikere, søge information og benytte online services. Der er stigning for alle de private formål gennem de tre år 2001-2003, og generelt har stigningen været størst fra 2001 til 2002. Rangeringen mellem formålene har generelt været uændret gennem de tre år.

Seks ud af ti bruger nettet til at sende/modtage e-mail

I 2003 brugte 61 pct. af befolkningen internettet inden for den sidste måned til at sende og modtage e-mail, 54 pct. brugte internettet til at søge information om varer og tjenester, og 52 pct. til at søge efter adresser eller telefonnumre. Der er 40 pct., der har brugt internettet til at ordne bankforretninger og 39 pct. til at have kontakt med offentlige myndigheder. 32 pct. har brugt internettet til at læse gratis avis/tidskrift og 17 pct. til at købe varer eller tjenester (undtagen finansielle tjenester).

For uddybning af befolkningens brug af internettet til kontakt med offentlige myndigheder, se kapitel 10.3, og for køb af varer og tjenester, se kapitel 8.1.

Figur 4.1 Udvalgt it-anvendelse i virksomheder

Anm.: Ved højhastighedsforbindelse forstås fastnet bredbåndsforbindelse, ADSL o.l.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it

3 ud af 4 virksomheder har hjemmeside

Hjemmesider er mere reglen end undtagelsen blandt virksomheder med mindst 10 ansatte. I 1999 havde ca. hver anden hjemmeside – en andel som er steget til tre ud af fire virksomheder i 2002.

7 ud af 10 har højhastighedsforbindelse

Andelen af virksomheder med højhastighedsforbindelse – dvs. fastnet bredbånd eller ADSL o.l. – er steget markant fra 47 pct. i 2001 til 69 pct. i 2002. Også den elektroniske handel er steget mærkbart hvad angår køb på internettet. Under hver tredje virksomhed havde afgivet ordrer via internettet i 1999 – i 2002 her mere end hver anden afgivet ordrer.

Hjemmesider også udbredt blandt mindre virksomheder

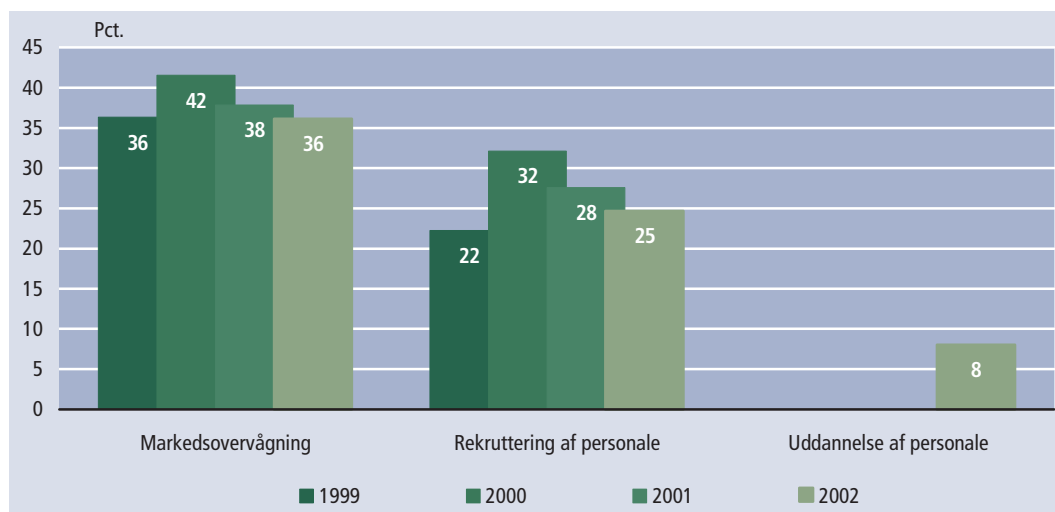
På alle tre områder ligger de større virksomheder foran de mindre virksomheder. Mindst hvad angår egen hjemmeside, og mest hvad angår højhastighedsforbindelser og afgivelse af ordrer via internet. Det må antages at forskellen på højhastighed vil udjævnes fremover pga. udbredelsen af ADSL.

Tabel 4.1 Udvalgt it-anvendelse –fordelt efter virksomhedsstørrelse 2002

	10-49 ansatte	50-99 ansatte	100+ ansatte	I alt
	pct.			
Egen hjemmeside	71	89	93	75
Højhastighedsforbindelse	64	85	95	69
Afgivet ordrer via internet	46	61	77	51

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it

Figur 4.2 Internetanvendelse i virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it

Hver fjerde virksomhed rekrutterer personale via internettet

36 pct. af virksomheder med mindst 10 ansatte bruger internettet til markedsovervågning, en andel der har været nogenlunde uforandret gennem de sidste par år. Hver fjerde virksomhed rekrutterede i 2002 personale via internettet – en andel der lå lidt højere i 2000 og 2001. 8 pct. angiver, at de bruger internettet til oplæring og uddannelse af personale.

Store virksomheder bruger internettet til flere formål

De større virksomheder benytter typisk internettet til flere formål end de mindre virksomheder. Det således især de større virksomheder, der rekrutterer via internettet. Blandt virksomheder med mindst 100 ansatte havde 58 pct. i 2002 rekrutteret via internettet mod 20 pct. af virksomhederne med 10-49 ansatte. Også på de øvrige anvendelsesområder ligger de større virksomheder noget foran de mindre.

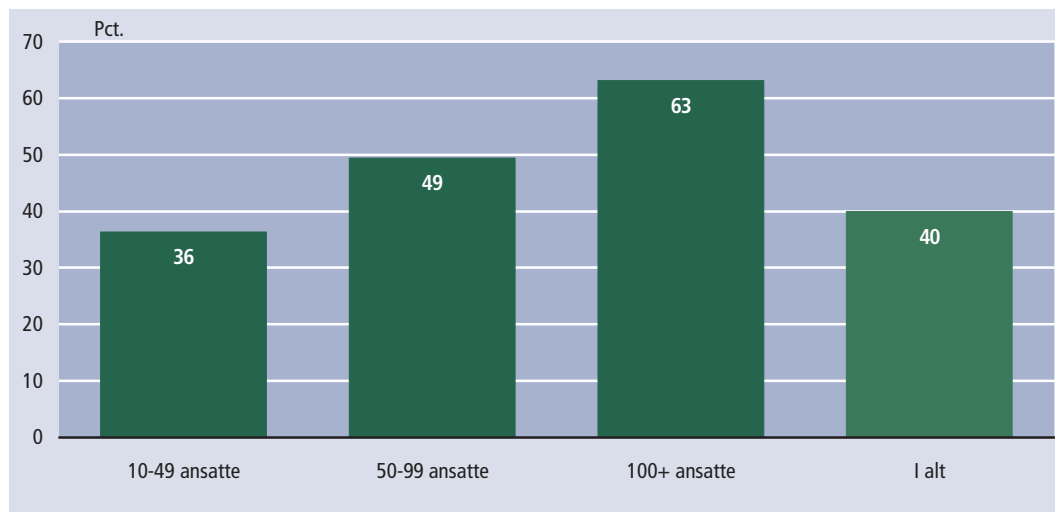
Tabel 4.2 Udvalgt internetanvendelse – fordelt efter virksomhedsstørrelse 2002

	10-49 ansatte	50-99 ansatte	100+ ansatte	I alt
	pct.			
Markedsovervågning	32	44	64	36
Rekruttering af personale	20	35	58	25
Uddannelse af personale	7	9	16	8

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it

Figur 4.3

Virksomheder med indkøbs eller ordresystemer 2002

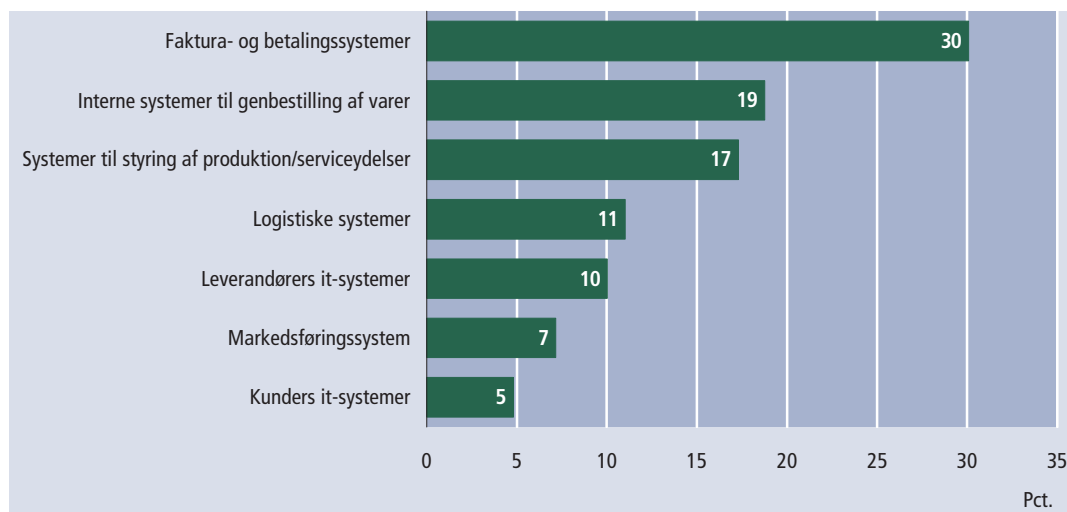
Anm.: Virksomhederne blev spurgt, om de havde særlige it-systemer til indkøb eller ordremodtagelse. Der kan derfor være tale om ét system, der dækker begge disse funktioner.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it.

4 ud af 10 virksomheder har it-system til indkøb eller ordremodtagelse

40 pct. af virksomhederne med mindst 10 ansatte anvendte i 2002 særlige it-systemer til at håndtere indkøb eller ordremodtagelse. Der er en vis forskel afledt af virksomhedens størrelse. Således havde et stort flertal, 63 pct. af virksomhederne med mindst 100 ansatte, et sådant system, mens det for virksomheder med 10-49 ansatte var lidt mere end en tredjedel.

Figur 4.4 Integration af indkøbs- eller ordresystemer med øvrige it-systemer 2002

Anm.: Ved integration til "øvrige it-systemer" forstås også integration af forretningsprocesser i ét og samme system.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it

Indkøbs- eller ordresystemer er hyppigst integreret med fakturering

Som nævnt under figur 4.3 havde 40 pct. af alle virksomheder et system til indkøb- eller ordremodtagelse i 2002. Disse systemer er i varierende omfang forbundet med virksomhedens øvrige systemer. Mest udbredt med faktura- og betalingsystemer – 30 pct. af alle virksomheder har et indkøbs- eller ordresystem, med en sådan integration.

1 ud af 5 har indkøbs/ordresystem med integration til varebestilling

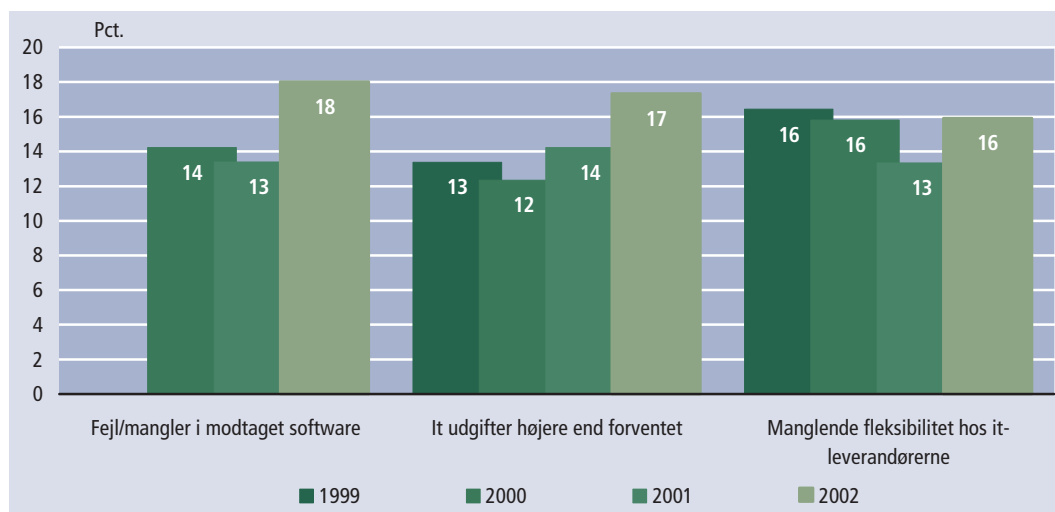
Hver femte virksomhed har et indkøbs/ordresystem, som er integreret med systemer til genbestilling af varer og næsten lige så mange til produktionssystemer. Noget lavere ligger logistiske systemer, leverandørers it-systemer, markedsføringssystemer samt kunders it-systemer. Indkøbs- eller ordresystemer er hyppigere integreret til flere it-systemer hos de større virksomheder.

Tabel 4.4 Integration af indkøbs- eller ordresystemer med øvrige it-systemer 2002

	10-49 ansatte	50-99 ansatte	100+ ansatte	I alt
	pct.			
Øvrige it-systemer				
Faktura- og betalingsystemer	26	39	54	30
Interne systemer til genbestilling af varer	16	24	39	19
Systemer til styring af produktion/serviceydelse	14	27	38	17
Logistiske systemer	8	20	33	11
Leverandørers it-systemer	10	8	16	10
Markedsføringssystem	6	9	14	7
Kunders it-systemer	4	8	11	5

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it

Figur 4.5 Barrierer for brug af it i virksomheder

Anm.: Figuren omfatter virksomheder, der har vurderet barriererne til at være af 'stor' betydning. Vurdering af barrierer er følsom over for aktuelle begivenheder på undersøgelsestidspunktet, hvilket kan medvirke til forskelle mellem de enkelte år.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it

Næsten hver 5. har problemer med fejl i modtaget software

Blandt de vigtigste barrierer for virksomheders brug af it var i 2002 fejl/mangler i modtaget software, som 18 pct. mente var af stor betydning. Tæt her på ligger it-udgifter, der er højere end forventet og manglende fleksibilitet hos it-leverandørerne.

Mindre og større virksomheder opfatter barrierer ens

Fejl/mangler i modtaget software samt uventede it-udgifter er steget lidt i 2002 i forhold til årene forinden. Der er ingen nævneværdig forskel mellem mindre og større virksomheder, hvad angår disse barrierer.

Tabel 4.5 Barrierer for brug af it – fordelt efter virksomhedsstørrelse 2002

	10-49 ansatte	50-99 ansatte	100+ ansatte	I alt
	pct.			
Fejl/mangler i modtaget software	17	22	23	18
It-udgifter højere end forventet	17	21	16	17
Manglende fleksibilitet hos it-leverandørerne	16	18	16	16

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it

Figur 5.1

Befolkningen og virksomhedernes brug af offentlige digitale ydelser

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it og Befolkningens brug af internet.

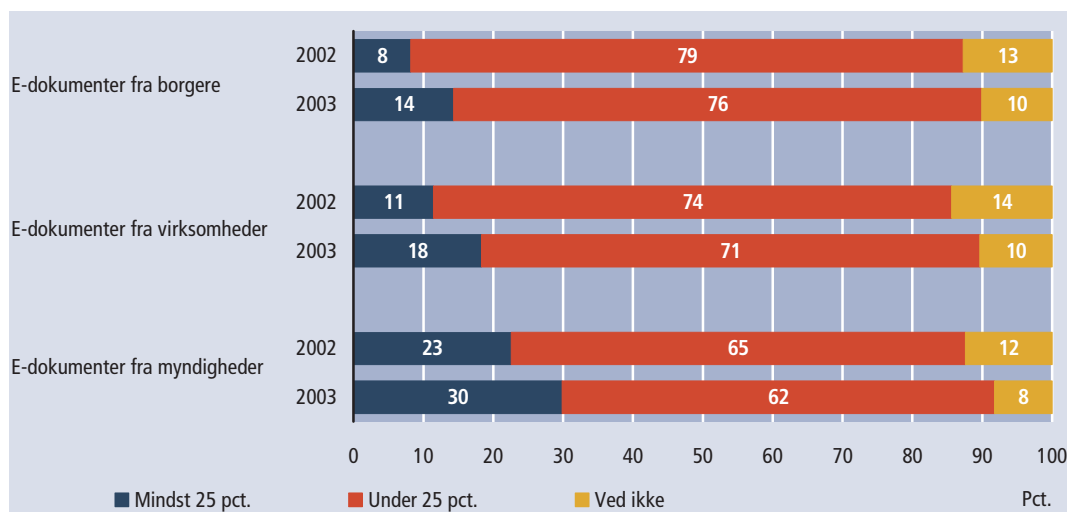
Hver anden virksomhed har downloadet blanketter

Ved udgangen af 2002 havde 6 ud af 10 virksomheder søgt informationer på offentlige myndigheders hjemmesider og lidt mere end hver anden virksomhed har downloadet blanketter mv. Omtrent hver tredje har indsendt oplysninger i webformular – fx i forbindelse med personlig ansøgning eller indberetning, og næsten lige så mange har anvendt elektronisk selvbetjening med automatisk elektronisk afgørelse.

Ingen mærkbar stigning i borgernes brug af offentlige digitale ydelser

Blandt borgerne er informationssøgning også mere udbredt end den mere avancerede kommunikation. Næsten 4 ud af 10 foretog i 2003 informationssøgning på offentlige hjemmesider, 16 pct. har downloadet blanketter og 13 pct. har indsendt oplysninger til myndighederne. Der er ingen mærkbar stigning fra 2002 til 2003 i befolkningens brug af offentlige digitale ydelser.

Figur 5.2 Andel af dokumenter der modtages elektronisk i den offentlige sektor

Anm. Ved 'dokumenter' ses der bort fra uformel e-post (fx korte meddelelser, svar m.m.)

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Stigning i elektroniske dokumenter

Antallet af dokumenter der modtages elektronisk fra borgere, virksomheder og myndigheder er stigende. Det er især statslige myndigheder, der modtager en høj andel elektroniske dokumenter.

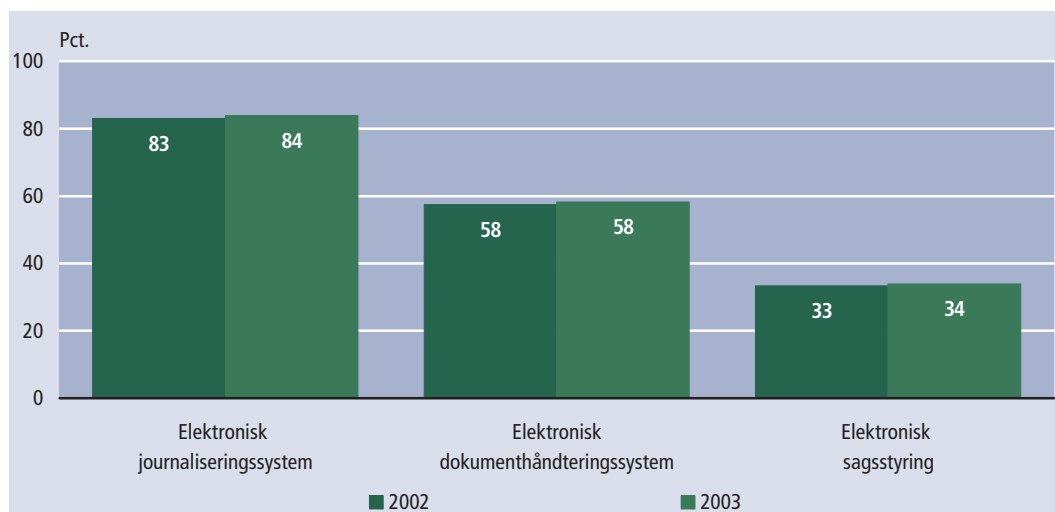
De fleste myndigheder modtager dog stadig under en fjerdedel af deres dokumenter elektronisk, hvad enten det er fra borgere, virksomheder eller andre myndigheder.

Table 5.2 Andel af dokumenter der modtages elektronisk i den offentlige sektor

	2002				2003			
	Stat	Amter	Kommuner	I alt	Stat	Amter	Kommuner	I alt
pct.								
E-dokumenter fra borgere								
Mindst 25 pct.	19	0	4	8	29	8	9	14
Under 25 pct.	74	67	82	79	62	67	82	76
Ved ikke/uoplyst	7	33	14	13	10	25	9	10
E-dokumenter fra virksomheder								
Mindst 25 pct.	13	0	11	11	34	17	12	18
Under 25 pct.	74	67	75	74	56	58	78	71
Ved ikke/uoplyst	13	33	14	14	10	25	10	10
E-dokumenter fra myndigheder								
Mindst 25 pct.	38	17	17	23	49	42	21	30
Under 25 pct.	56	58	69	65	45	42	70	62
Ved ikke/uoplyst	6	25	14	12	5	17	9	8

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 5.3 Elektronisk sags- og dokumenthåndtering i den offentlige sektor

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Stort flertal har elektronisk journal

Et stort flertal af myndighederne, 84 pct., havde i 2003 et elektronisk journaliseringssystem til registrering af dokumenter og akter. Elektronisk dokumenthåndtering, fandtes hos 58 pct. af myndighederne. En egentlig elektronisk sagsstyring, altså hvor selve sagsforløbet understøttes elektronisk, havde 34 pct. af alle myndigheder.

Ingen stigning i udbredelsen af systemer til elektronisk sagsstyring

Andelen af myndigheder med elektronisk sagsstyring i 2003 svarer nogenlunde til andelen i 2002 og det samme gælder de mere grundliggende systemer til elektronisk journalisering og elektronisk dokumenthåndtering. Stagnationen skyldes formentlig, at mange myndigheder har afventet den fælles offentlige løsning af elektronisk dokumenthåndtering, som forventes endeligt klar i løbet af 2004.

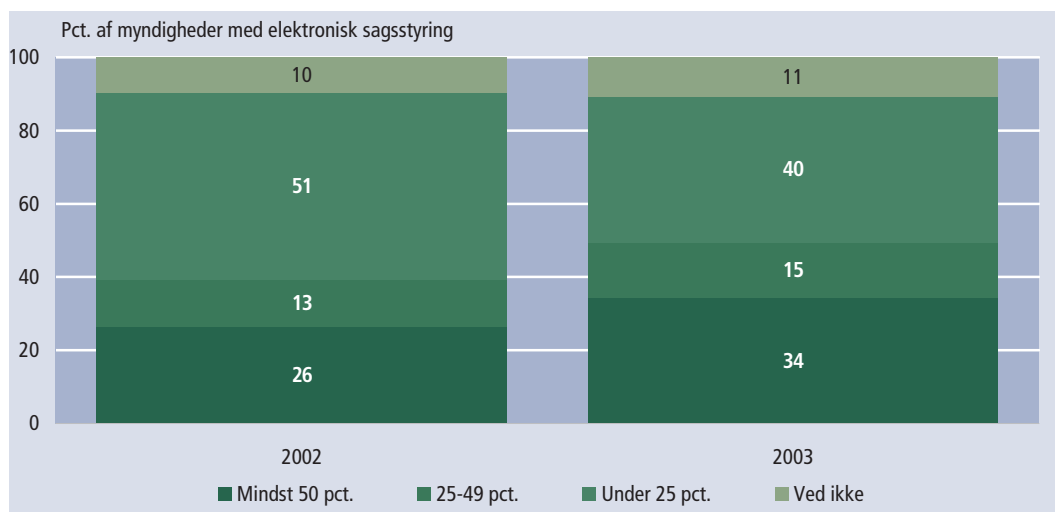
Tabel 5.3 Sags- og dokumenthåndteringssystemer i den offentlige sektor

	2002				2003			
	Stat	Amter	Kommuner	I alt	Stat	Amter	Kommuner	I alt
	pct.							
Elektronisk journaliseringssystem	92	100	79	83	90	100	80	84
Elektronisk dokumenthåndteringssystem	46	67	61	58	49	83	60	58
Elektronisk sagsstyring	18	58	38	33	11	75	41	34

Anm. Det forudsættes, at de mest avancerede systemer også indeholder funktionerne fra de mere grundliggende systemer; dvs. at et system til elektronisk sagsstyring også indeholder faciliteter til dokumenthåndtering og journalisering.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 5.4 Andel af sager der håndteres papirløst i den offentlige sektor

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Vækst i antallet af papirløse sager

Hos de myndigheder, der bruger elektronisk sagsstyring, er der sket en stigning i antallet af sager, der håndteres papirløst. 34 pct. af myndighederne med elektronisk sagsstyring vurderede i 2003, at mindst hver anden sag blev håndteret papirløst ved hjælp af elektronisk sagsstyring. Det tilsvarende tal i 2002 var 26 pct. På trods af stigningen viser tallene, at papirbaseret sagsbehandling stadig er hovedreglen hos de fleste danske myndigheder.

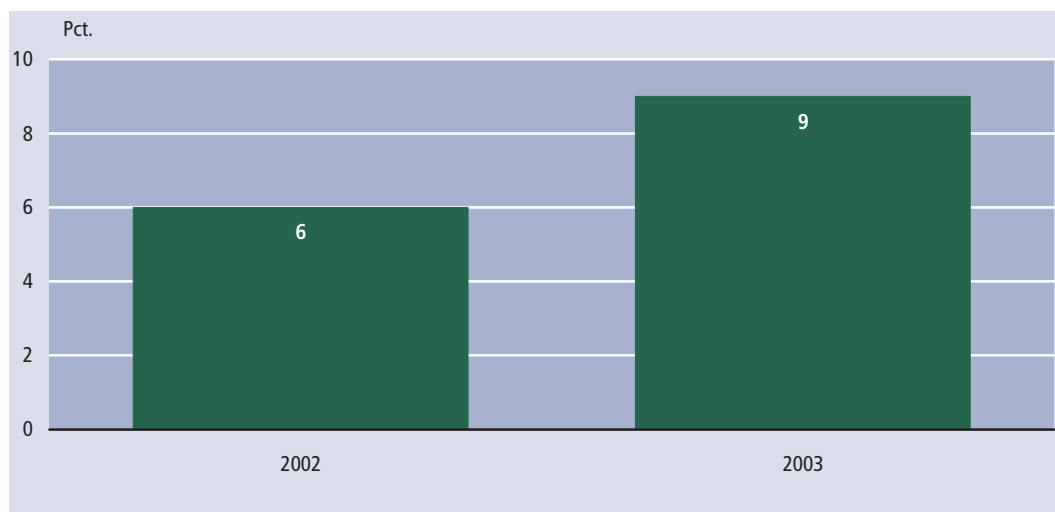
Tallene vedrører myndigheder med elektronisk sagsstyring (34 pct. af alle myndigheder i 2003 – se figur 5.3).

Tabel 5.4 Andel af sager der behandles elektronisk i den offentlige sektor

	2002				2003			
	Stat	Amter	Kommuner	I alt	Stat	Amter	Kommuner	I alt
	pct. af myndigheder med elektronisk sagsstyring							
Mindst 50 pct.	20	0	30	26	40	22	35	34
25-49 pct.	7	0	15	13	0	0	18	15
Under 25 pct.	73	100	43	51	50	56	37	40
Ved ikke/uoplyst	0	0	13	10	10	22	10	11

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 5.5 Kommunikation mellem myndigheder i XML-format

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Kommunikation i XML-format i stigning 9 pct. af alle myndigheder anvendte XML-format i kommunikationen med andre myndigheder. Det er en stigende tendens i forhold til 2002, hvor 6 pct. anvendte XML. XML er valgt som fælles grundlag for udveksling af data i den offentlige sektor og mellem den offentlige sektor og private virksomheder.

Hyppigst brug i stat og amter XML-formatet anvendes lidt hyppigere blandt amterne og de statslige myndigheder, i forhold til kommunerne.

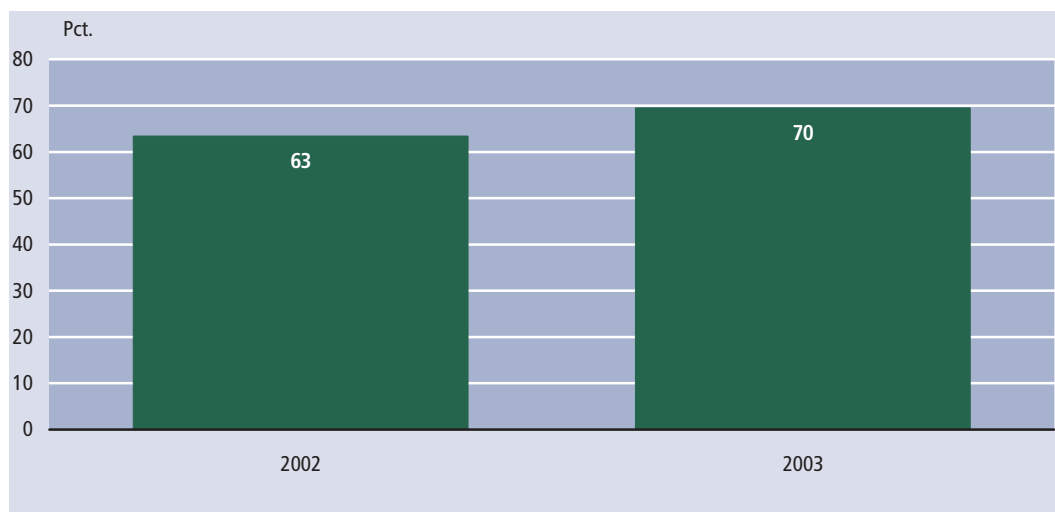
Tabel 5.5 Kommunikation mellem myndigheder i XML-format

	2002				2003			
	Stat	Amter	Kommuner	I alt	Stat	Amter	Kommuner	I alt
Kommunikation i XML	8	0	5	6	11	17	8	9

pct.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 5.6 Myndigheder med ajourført it-strategi

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

It-strategi hos hovedparten af myndighederne

70 pct. af de offentlige myndigheder havde en ajourført it-strategi i 2003. Det er en moderat stigning i forhold til 2002, hvor 63 pct. havde en it-strategi. Stigningen har alene fundet sted i kommunerne, i modsætning til amter og staten, hvor antallet af ajourførte it-strategier ser ud til at være faldet lidt (der tages forbehold for at den statistiske usikkerhed er noget større for de tal, der vedrører stat og amter).

Tabel 5.6 Myndigheder med ajourført it-strategi

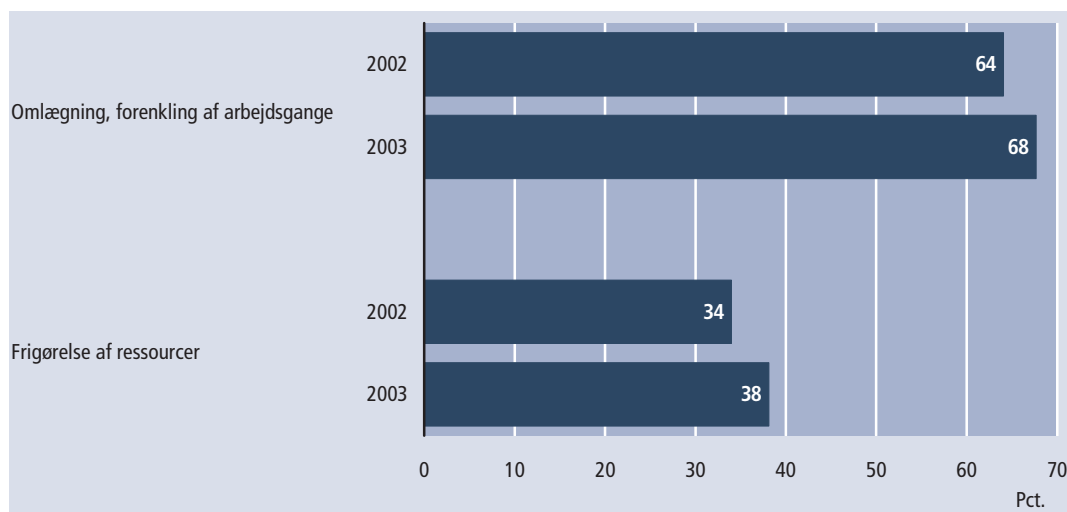
	2002				2003			
	Stat	Amter	Kommuner	I alt	Stat	Amter	Kommuner	I alt
Myndigheder med ajourført it-strategi	77	67	58	63	70	58	70	70

pct.

Anm. It-strategien skal være ajourført inden for de seneste 2 år.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 5.7 Effekt af digitaliseringsprojekter i den offentlige sektor

Søjlerne angiver andele af myndighederne der har vurderet i høj eller nogen grad af have de nævnte effekter af digitalisering.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Digitalisering medfører ændring i opgaveløsningen

Ud over den direkte betydning for borgere og virksomheder har digitaliseringsprojekter også betydning for myndighedernes interne organisation. Hyppigt medfører projekterne omlægninger og forenklinger af arbejds gange. Dette forekom i 2003 hos 68 pct. af myndighederne i nogen eller høj grad.

Flertallet har ikke mærket frigørelse af ressourcer.

En lavere andel af myndighederne, 38 pct., mærkede i 2003 en frigørelse af ressourcer. Kommunerne ser ud til sjældnere at få frigjort ressourcer end myndighederne i staten og amterne. Beregninger viser, at 55 pct. af de myndigheder, der har omlagt arbejds gange har oplevet frigørelse af ressourcer fra digitaliseringsprojekter mod 1 pct. af de myndigheder, der i ringe grad har omlagt arbejds gange (Den offentlige sektors brug af it 2003).

Stigende effekt af digitaliseringsprojekter

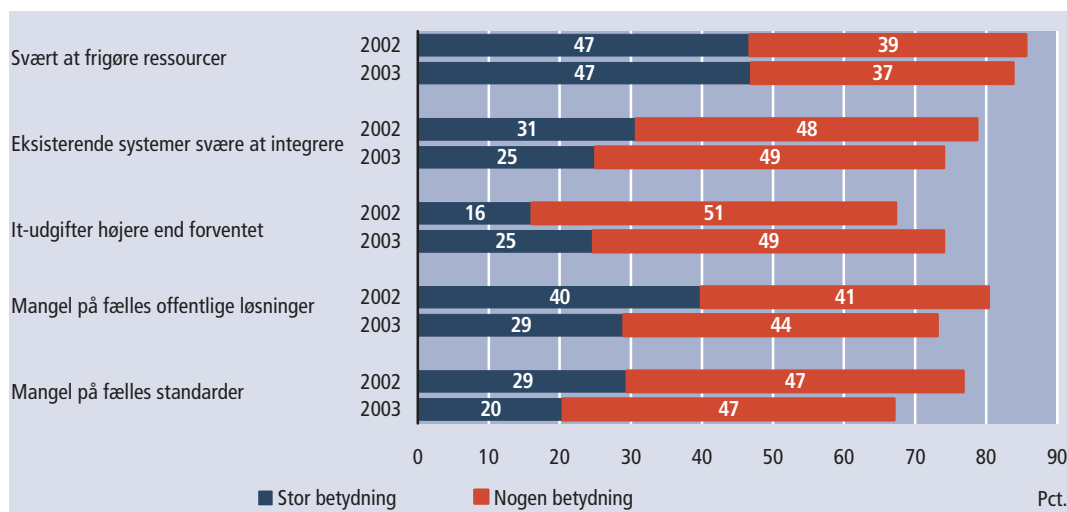
Der er en tendens til, at lidt flere myndigheder har mærket effekt af digitaliseringsprojekter, når man sammenligner 2003 med 2002. Det angår såvel omlægning af arbejds gange som frigørelse af ressourcer.

Tabel 5.7 Effekt af digitaliseringsprojekter i den offentlige sektor

	2002				2003			
	Stat	Amter	Kommuner	I alt	Stat	Amter	Kommuner	I alt
Omlægning, forenkling af arbejds gange	65	83	62	64	69	75	67	68
Frigørelse af ressourcer	39	67	30	34	46	58	34	38

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 5.8 Barrierer for digital forvaltning

Anm.: Figuren viser de 5 mest betydningsfulde barrierer for digital forvaltning.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Svært at frigøre ressourcer til digital forvaltning

Blandt de fem mest betydningsfulde barrierer for digital forvaltning er problemer med at frigøre ressourcer den mest markante. Mere end 8 ud af 10 myndigheder mente i 2003, at det er en barriere af stor eller nogen betydning. Blandt disse angiver forholdsvis mange – mere end halvdelen – at det er en barriere af stor betydning.

Offentlige rammebetingelser forbedret

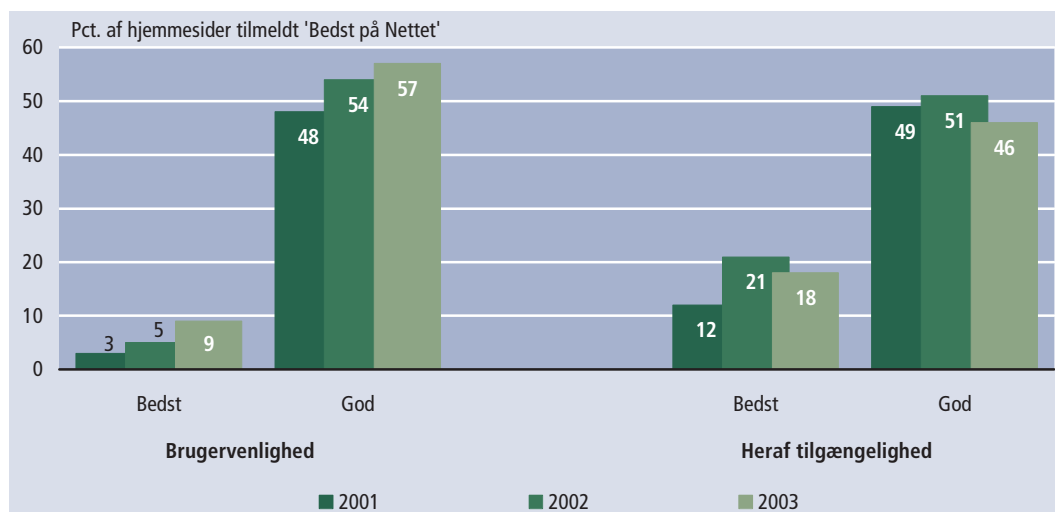
Der er fra 2002 til 2003 sket et fald i betydningen af manglen på fælles offentlige løsninger og fælles standarder. Omvendt er der sket en stigning i andelen af myndigheder, der har oplevet uventede it-udgifter.

Tabel 5.8 Barrierer for digital forvaltning

	2002				2003			
	Stat	Amter	Kommuner	I alt	Stat	Amter	Kommuner	I alt
	pct.							
Svært at frigøre ressourcer	79	92	85	84	81	92	87	86
Eksisterende systemer svære at integrere	62	100	78	74	70	83	82	79
It-udgifter højere end forventet	62	75	79	74	62	67	70	67
Mangel på fælles offentlige løsninger	65	83	76	73	70	67	85	80
Mangel på fælles standarder	51	92	72	67	57	92	84	77

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 5.9 Brugervenlighed og tilgængelighed på offentlige hjemmesider

Anm. Omfatter alle offentlige hjemmesider, der har tilmeldt sig "Bedst på Nettet". Brugervenlighed er målt på tilgængelighed, navigation, formidling og brugerrettethed. Kategorien "Bedst" betyder, at mindst 80 pct. af Bedst på Nettes krav er opfyldt og "God" at 60-79 pct. er opfyldt. De resterende hjemmesider falder i kategorierne "Middelmådig", "Dårlig" og "Meget dårlig".

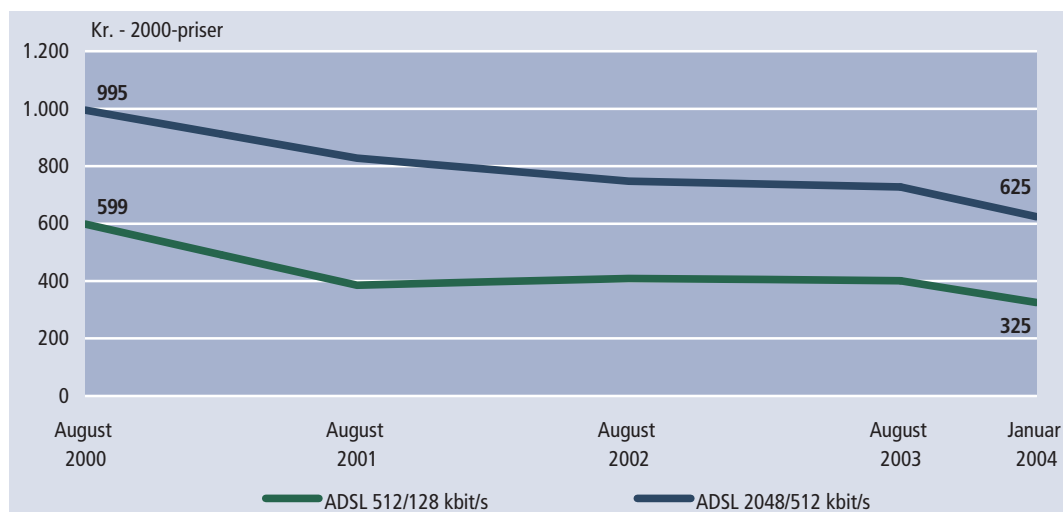
Kilde: Bedst på nettet, 2003 (www.bedstpaanettet.dk).

Stigende brugervenlighed på offentlige hjemmesider "Bedst på nettet" bedømmer hvert år offentlige hjemmesider ud fra en række kriterier. Brugervenligheden har de seneste tre år været stigende. Således var der i 2003 9 pct. af de tilmeldte hjemmesider, der opnåede "bedst" betegnelsen, mod 3 pct. i 2001, mens der ligeledes har været en pæn stigning i andelen, der opnåede betegnelsen "god".

Skærpede krav til tilgængelighed Tilgængelighed er én af underkategorierne til brugervenlighed. Der har været en stigning fra 2001 til 2002 af hjemmesider, der opnåede kategorierne "god" eller "bedst" i tilgængelighed, men et fald fra 2002 til 2003. Faldet kan være påvirket af skærpede krav i 2003 i forbindelse med det Europæiske Handicapår.

Hvem bedømmes? Der har i de seneste tre år været et stigende antal hjemmesider, der er blevet bedømt. I 2001 var der 1.661 med i bedømmelsen, mens det i 2003 var 2.076. Der er i 2003 lagt særlig vægt på, at centrale myndigheder som stat, amter og kommuner samt institutioner med særlig informationsforpligtigelse deltager. Disse udgør ca. 60 pct. af de deltagende hjemmesider.

Figur 6.1 **Udvikling i faste priser for ADSL**

Anm. Der er tale om udviklingen i billigste priser. Priserne er listepriser og omfatter ikke tidsbegrænsede kampagnetilbud eller lignende samt kombinerede tjenester, eks. fastnetabonnement.

Kilde: It- og Telestyrelsen, januar 2004.

*Prisfald på hurtige
adgangsveje til
internettet*

Priserne for ADSL er faldet i perioden fra august 2000 til januar 2004. Således er prisen pr. måned for en ADSL forbindelse på 512/128 kbit/s faldet med 46 pct. opgjort i faste priser. Prisen pr. måned for en ADSL forbindelse på 2048/512 kbit/s er faldet med 37 pct. opgjort i faste priser jf. nedenstående tabel 6.1.

*Faldende priser på
fastnet- og
mobiltelefoni*

Priserne for fastnet- og mobiltelefoni er faldet i perioden fra august 1998 til januar 2004. Ved et forbrug på 900 min. i kvartalet er prisen på fastnettelefoni således faldet med 23 pct. opgjort i faste priser. Ved et forbrug på 450 min. i kvartalet er prisen for mobiltelefoni faldet med 54 pct. opgjort i faste priser.

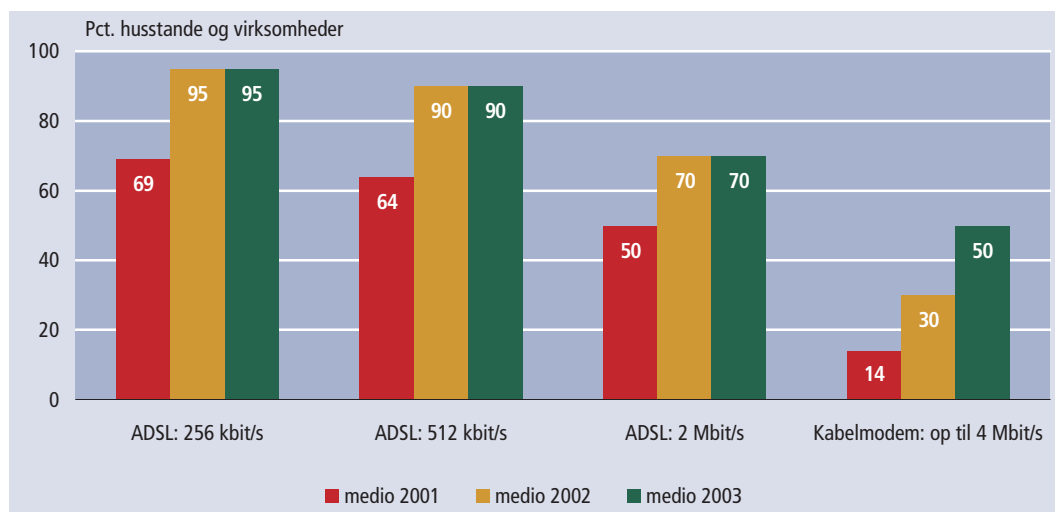
Tabel 6.1 **Priser for fastnettelefon, mobiltelefon og ADSL**

	August 1998	August 1999	August 2000	August 2001	August 2002	August 2003	Januar 2004	Samlet prisfald
	kr. - 2000-priser							pct.
Fastnettelefon (900 min. pr. kvartal)	677	665	559	546	538	524	520	23
Mobiltelefon (450 min. pr. kvartal)	685	589	540	501	489	334	317	54
ADSL 512/128 kbit/s (pris pr. måned)	•	...	599	385	409	401	325	46
ADSL 2048/512 kbit/s (pris pr. måned)	•	...	995	828	748	728	625	37

Anm. Der er tale om udviklingen i billigste priser. Kvartalsforbruget for fastnettelefon og mobiltelefon omfatter abonnement, opkaldsafgift og minutforbrug. Priserne for ADSL er listepriser og omfatter ikke tidsbegrænsede kampagnetilbud eller lignende. ADSL priserne omfatter ikke kombinerede tjenester, eks. fastnetabonnement.

Kilde: It- og Telestyrelsen, januar 2004.

Figur 6.2 Tilgængelighed af ADSL og kabelmodem

Anm. Tilgængeligheden af kabelmodem er alene opgjort i forhold til husstande, da det langt overvejende er husstande, der anvender kabelmodem som adgangsvej til internettet.

Kilde: It- og Telestyrelsen, januar 2004.

Større tilgængelighed af ADSL og kabelmodem

Antallet af husstande og virksomheder, der har mulighed for en ADSL forbindelse til internettet, er steget væsentligt fra medio 2001 til medio 2003. Dette gælder for alle tre hastigheder inkluderet i figur 6.2. Tilgængeligheden af kabelmodem er steget kraftigt i perioden. Således har halvdelen af alle husstande mulighed for adgang til internettet via et kabelmodem medio 2003.

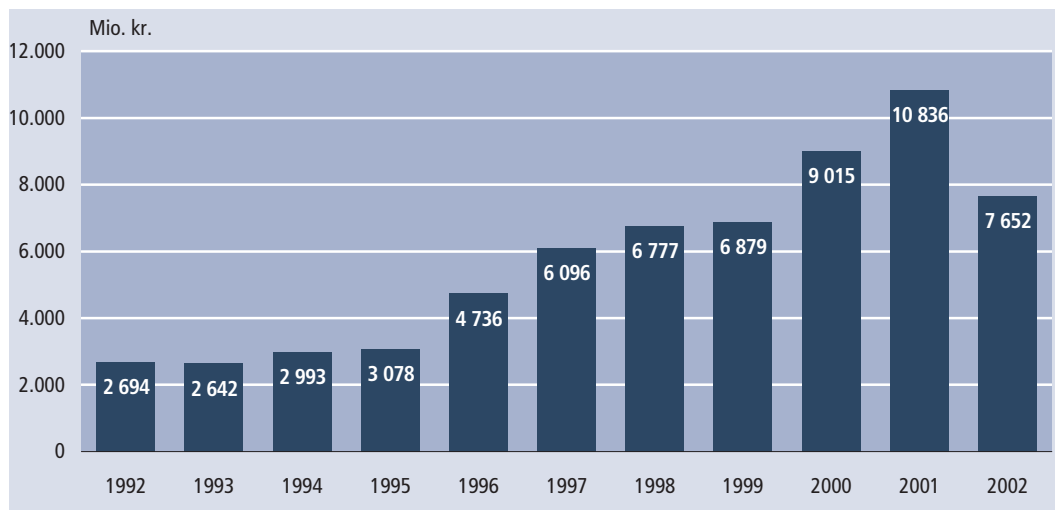
Kraftig stigning i udbredelsen af hurtige adgangsveje

Nedenstående tabel 6.2 viser, at udbredelsen af ADSL og kabelmodem er steget kraftigt fra ultimo 2001 til ultimo 2003. I perioden er udbredelsen af hurtige adgangsveje næsten tredoblet. Denne udvikling fremgår endvidere af antallet af forbindelser pr. 100 indbyggere, der er steget fra 4,4 til 13,1. Ikke inkluderet i tabellen er trådløse forbindelser (FWA), der ultimo 2003 udgør 2.300 forbindelser.

Tabel 6.2 Udbredelse af ADSL, kabelmodem og LAN

	Ultimo 2001	Ultimo 2002	Ultimo 2003
----- antal forbindelser -----			
I alt	237 500	440 500	702 800
ADSL	150 000	307 000	473 500
Kabelmodem	87 500	133 500	194 300
LAN forbindelser	35 000
----- pr. 100 indbyggere -----			
Samlet udbredelse	4,4	8,2	13,1

Kilde: It- og Telestyrelsen, januar 2004.

Figur 6.3**Investeringer i den danske telesektor**

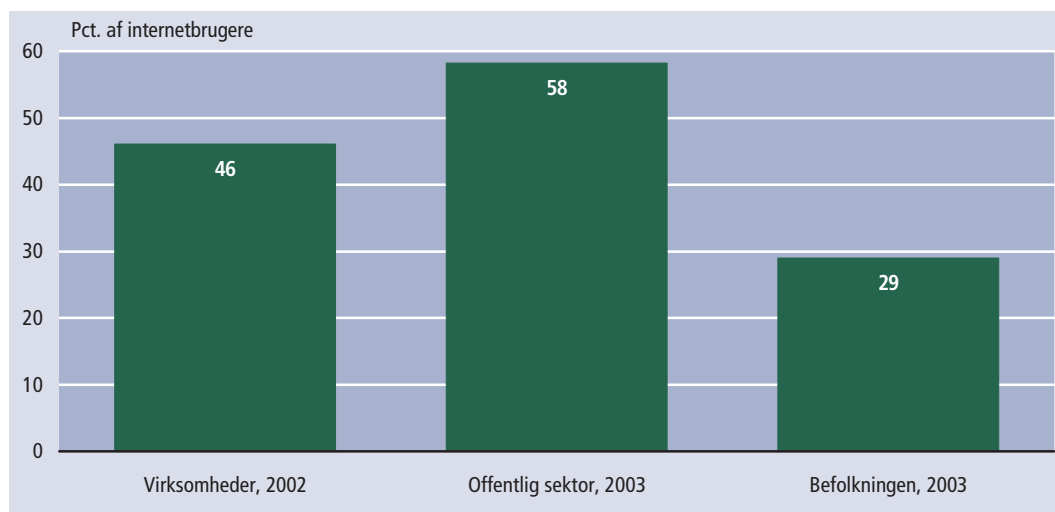
Anm. Investeringer inkluderer anlægsinvesteringer fordelt på teleinvesteringer (eks. centraler og telenet) i Danmark og øvrige investeringer (eks. grunde, bygninger og edb-udstyr) i Danmark. Investeringer i immaterielle aktiver indgår ikke. Tallene for 2001 og 2002 er opgjort ekskl. investeringer i UMTS-licenser. Tilladelsesindehavere af UMTS-licenser har tilsammen i 2001 og 2002 indbetalt henholdsvis 950 mio. kr. og 285 mio. kr. som afdrag på tilladelsesprisen. Frem til og med 2011 indbetaler tilladelsesindehaverne årligt tilsammen 285 mio. kr. som afdrag på tilladelsesprisen.

Kilde: It- og Telestyrelsen, januar 2004.

**Investeringer
topper i 2001**

Investeringerne i den danske telesektor er steget kraftigt i årene fra 1992 til 2002. Udviklingen toppes i 2001 med samlede investeringer på knap 11 mia. kr. Investeringerne er reduceret mærkbart fra 2001 til 2002 svarende til et fald på 29 pct. Investeringerne i 2002 er dog stadig højere end investeringerne i 1990'erne.

Figur 7.1 Virusangreb hos borgere, virksomheder og myndigheder

Anm. Internetbrugere er i alle tre sektorer defineret som adgang til internet. Virusangrebet refererer til seneste 12 måneder. For virksomheder og offentlige myndigheder er virusangrebet karakteriseret ved at være af 'generende' eller 'alvorlig' karakter.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it, Den offentlige sektors brug af it og Befolkningens brug af internet.

Computervirus rammer bredt

Virusangreb er et af de hyppigst forekommende it-sikkerhedsproblemer i samfundet. 46 pct. af virksomheder med mindst 10 ansatte havde haft et generende eller alvorligt virusangreb ved udgangen af 2002. Det samme gjaldt for 58 pct. af offentlige myndigheder i 2003 samt 29 pct. af befolkningen i 2003. Forskellen mellem virksomheder og myndigheders udsathed er forbundet med organisationens størrelse, fx målt ved antal brugere.

Uautoriseret adgang til hver 10. myndigheds systemer eller data

Blandt de sikkerhedsproblemer, der i særlig grad rammer store organisationer er Denial of Service angreb (se note til tabel) samt uautoriseret adgang til systemer eller data. Hvor ca. hver tiende offentlige myndighed har mærket disse problemer, vedrører det kun hver tyvende virksomhed.

Tabel 7.1 It-sikkerhedsproblemer

	Virksomheder 2002	Offentlig sektor 2002	Offentlig sektor 2003	Befolkningen 2003
	pct. af internetbrugere			
Virusangreb	46	59	58	29
Denial of service angreb ¹	5	12	14	...
Uautoriseret adgang	5	11	9	...

¹ Forsøg på at forstyrre kommunikationen til et netværk ved at sende overflødige data.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it, Den offentlige sektors brug af it og Befolkningens brug af internet.

Figur 7.2

Virksomheder og myndigheder der kan modtage digital signatur

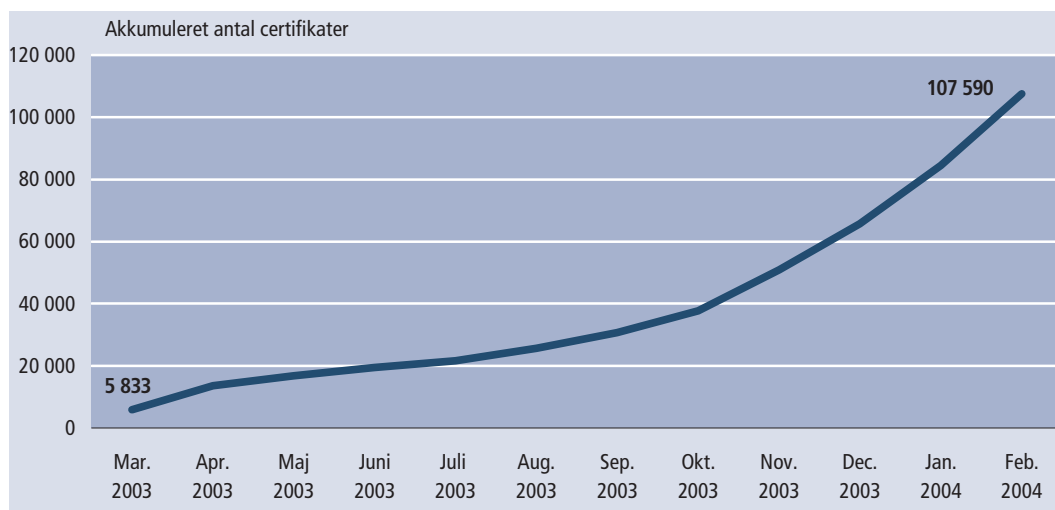

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it og Den offentlige sektors brug af it.

*Digital signatur
i vækst hos
myndigheder*

Digital signatur var i årene 2002 og 2003 endnu i startfasen hos virksomheder og i den offentlige sektor. Blandt alle virksomheder med mindst 10 ansatte havde 12 pct. mulighed for at modtage digital signatur ved udgangen af 2002 mod 5 pct. af offentlige myndigheder tidligere på året (august-september). Den hastige stigning i udbredelsen ses ved at 22 pct. af myndighederne på samme tidspunkt i 2003 kunne modtage digital signatur.

Figur 7.3 Antal udstedte certifikater til digital signatur

Anm. Estimerer på baggrund af ugentlige tal. Certifikat til digital signatur er et program, der installeres på virksomheders eller privatpersoners computere. Digitale signaturer sikrer elektronisk kommunikation, således at afsender kendes med sikkerhed, og indholdet ikke kan ændres af uvedkommende. Eksempler på brug er selvangivelse, adgangskontrol på hjemmesider o.l.

Kilde: TDC, 2004.

Mærkbar stigning i udbredelsen af digital signatur Antallet af udstedte certifikater til digital signatur er steget markant i løbet af 2003. Efter en beskedent start i 1. halvår af 2003 tog udviklingen fart i 2. halvår med en accelererende tendens. Ved udgangen af februar 2004 var der udstedt 107.590 certifikater digitale signaturer.

Udbredelsen er udtryk for antal mulige brugere Antallet af certifikater til digital signatur viser hvor mange borgere eller virksomheder, der er i stand til at anvende digital signatur, fx i forhold til virksomheder og myndigheder (se også forrige side). På trods af den hastige stigning i udbredelsen, er det endnu en mindre del af befolkningen og virksomhederne, der har digital signatur.

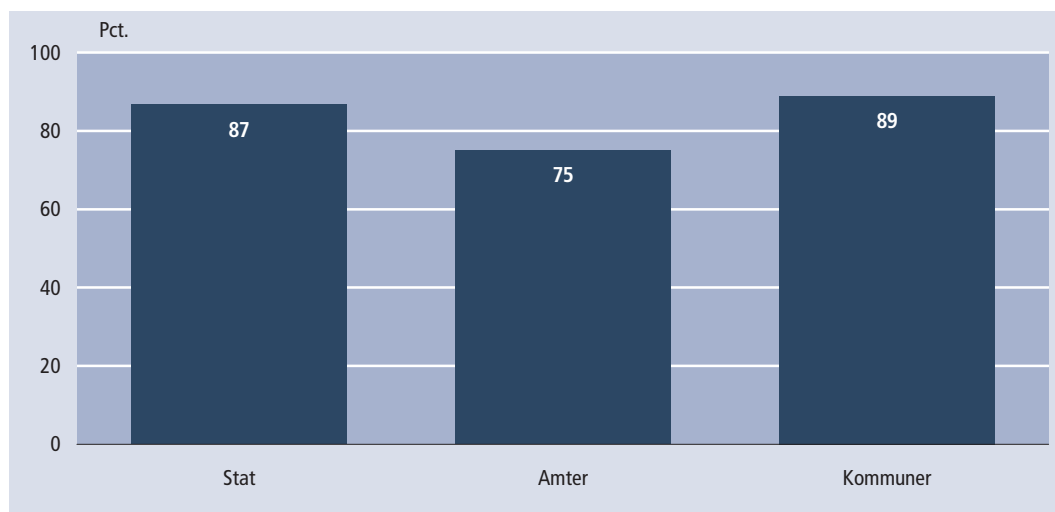
Tabel 7.3 Antal udstedte certifikater til digital signatur

	1. kv. 2003	2. kv. 2003	3. kv. 2003	4. kv. 2003	Jan.-feb. 2004
	antal				
Kvartalsvis udstedte	5 833	13 569	11 220	35 179	41 789
Akkumuleret	5 833	19 402	30 622	65 801	107 590

Anm. Estimerer på baggrund af ugentlige tal.

Kilde: TDC, 2004.

Figur 7.4 Myndigheder med godkendt it-sikkerhedspolitik 2003

Anm. Ved godkendt forstås godkendt af myndighedens ledelse.

Kilde: Den offentlige sektors brug af it

It-sikkerhedspolitik hos hovedparten

Størstedelen af de offentlige myndigheder havde i 2003 en it-sikkerhedspolitik, som er godkendt af ledelsen. Det drejer sig om næsten 9 ud af 10 i staten og kommunerne samt i 3 ud af 4 amter.

Pæn stigning fra 2002 til 2003

Der er sket en pæn stigning fra 2002 til 2003 i andelen af myndigheder med it-sikkerhedspolitik, ikke mindst hvad angår kommunerne. En del af stigningen må dog tilskrives, at spørgsmålet i 2002-undersøgelsen var formuleret lidt snævrere.

Tabel 7.4 Myndigheder med godkendt it-sikkerhedspolitik

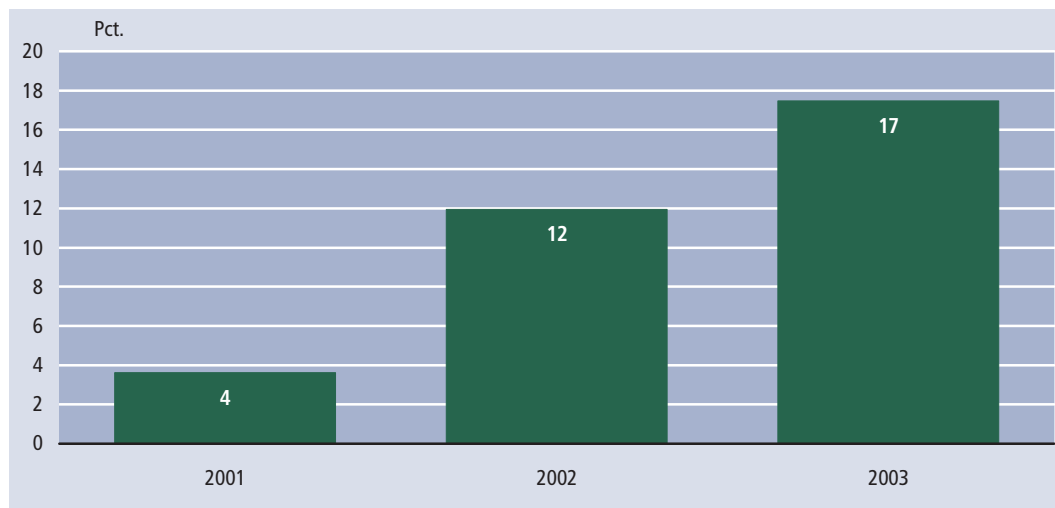
	2002				2003			
	Stat	Amter	Kommuner	I alt	Stat	Amter	Kommuner	I alt
It-sikkerhedspolitik godkendt af ledelsen	71	58	50	56	87	75	89	88

Anm. En del af stigningen mellem de to år må tilskrives, at spørgsmålet var formuleret mere snævert i 2002

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Figur 8.1

Befolkningens køb/bestilling af varer/tjenester via internettet i sidste måned

Anm. 2001 er ikke umiddelbart sammenlignelig med 2002 og 2003. I 2001 er spurgt til hvor mange som e-handler mindst en gang om måneden, hvorimod der i 2002 og 2003 er spurgt til hvor mange der har e-handlet inden for den sidste måned.

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

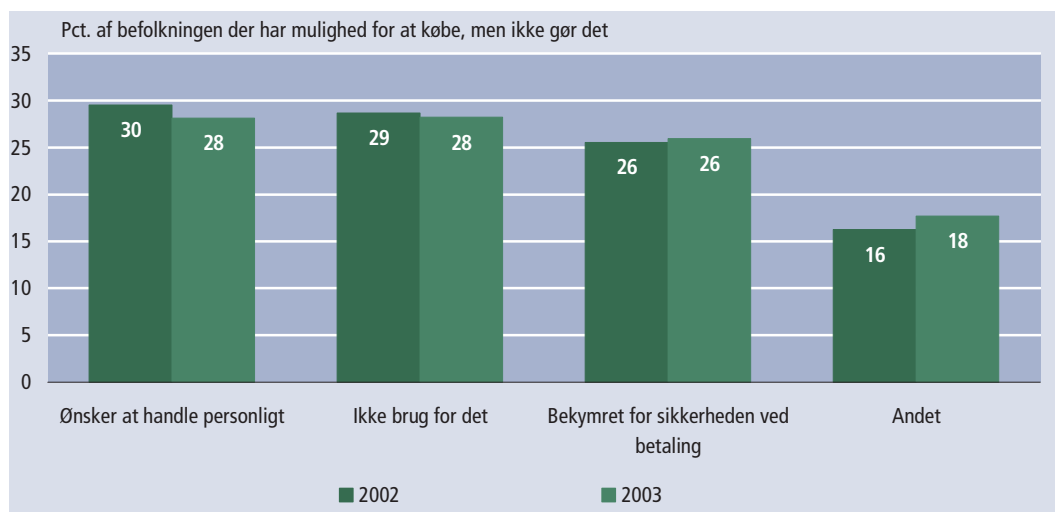
Gennem de seneste par år har der været en markant stigning i andelen af befolkningen, der har købt/bestilt varer eller tjenester over internettet, inden for den seneste måned.

En ud af seks har e-handlet inden for den sidste måned

I 2003 har 17 pct. af befolkningen købt/bestilt varer eller tjenester via internettet inden for den seneste måned. I 2002 var det tilsvarende 12 pct., der havde e-handlet inden for den sidste måned. Der var således en stigning på 42 pct. fra 2002 til 2003 i andelen af befolkningen, der har e-handlet inden for den seneste måned.

I 2003 var der 38 pct. af befolkningen, som på et eller andet tidspunkt har købt/bestilt varer eller tjenester via internettet.

Figur 8.2 Befolkningens største barriere for køb af varer/tjenester via internettet

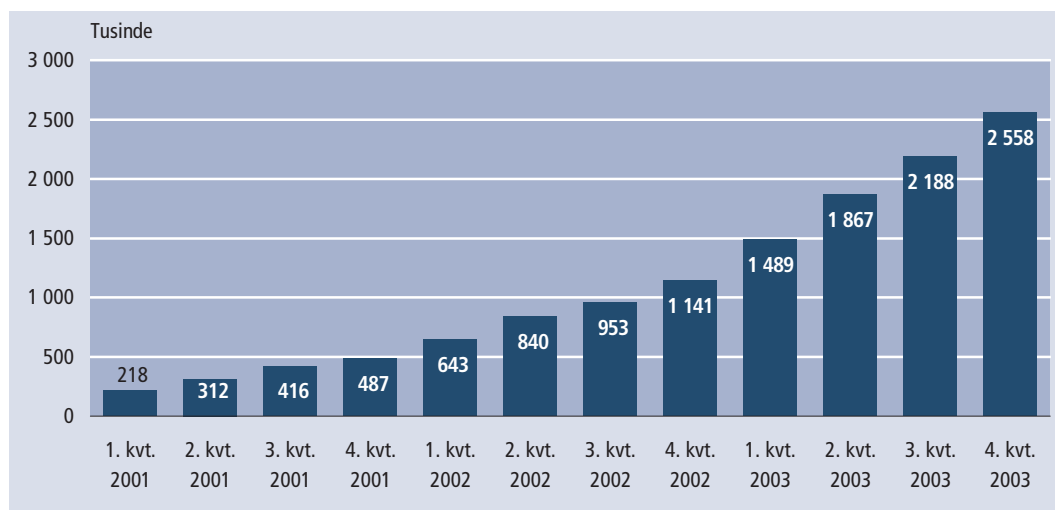
Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Som figur 10.1 viser, så har 79 pct. af befolkningen i 2003 adgang til internettet, samtidig viser figur 8.1, at 17 pct. af befolkningen har e-handlet sidste måned, og 38 pct. har e-handlet på et eller andet tidspunkt. Der er altså en stor del af befolkningen, der har mulighed for at e-handle, men som ikke gør det.

Største barriere er manglende behov og ønsket om at handle personligt

I 2003 har flest angivet, at den væsentligste barriere for at handle via internettet er, at de ikke har brug for det, og at de ønsker at handle personligt eller se varen inden de køber den (begge 28 pct.). Tredjeflest angiver at den væsentligste årsag til ikke at foretage e-handel er, at de er bekymret for sikkerheden ved betaling (26 pct.).

Figur 8.3 Antal kortbetalinger i danske internetforretninger

Anm. omfatter betalinger med Dankort, Visa/Dankort, Visa, Eurocard og MasterCard i danske internetforretninger.

Kilde: PBS, 2004.

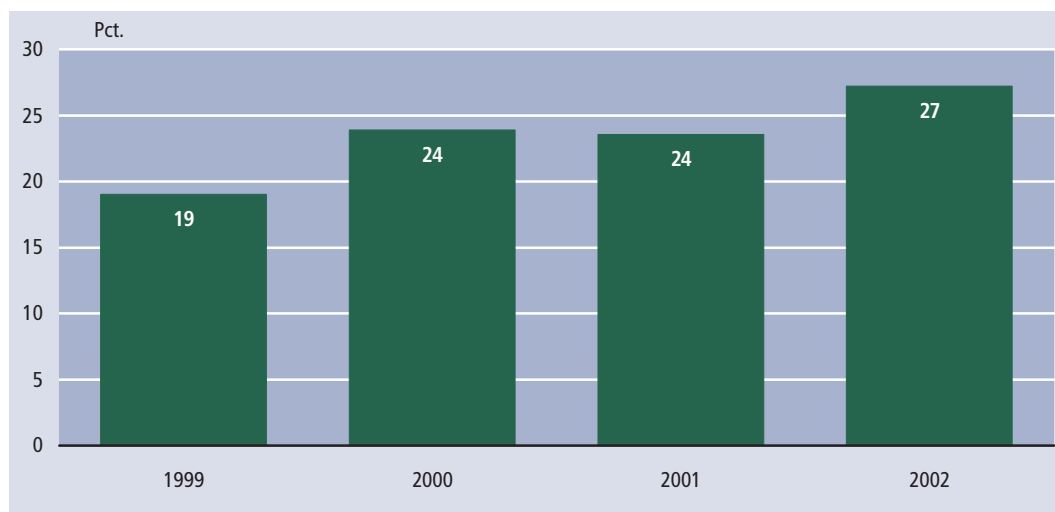
Kortbetalinger på internettet fordoblet hvert år

Antallet af kortbetalinger i danske internetforretninger er steget regelmæssigt i perioden 2001-2003. I 2003 blev der i alt gennemført 8,1 millioner kortbetalinger via PBS mod 3,6 i 2002 og 1,4 i 2001. I runde tal har der været tale om mere end en fordobling pr. år.

Dankort i 9 ud af 10 tilfælde

Dankort og Visa/Dankort stod for mere end 9 ud af 10 af de ovennævnte kortbetalinger i 2003.

Figur 8.4 Virksomheder, der har modtaget ordrer via internet

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it.

Stigning i ordremodtagelse via internet

Antallet af virksomheder, der har modtaget ordrer via internet har været moderat stigende fra 19 pct. i 1999 til 27 pct. i 2002 (målt ved udgangen af årene).

Køb mere udbredt end salg – især blandt store virksomheder

Køb på internettet er mere udbredt end salg, idet 51 pct. af virksomhederne havde afgivet ordrer via internet i 2002, jf. tabel 8.4. Hvor der ikke er markant forskel på større og mindre virksomheders ordremodtagelse via internet, så er forskellen større på købssiden. 46 pct. af virksomheder med 10-49 medarbejdere havde afgivet ordrer via internettet mod 77 pct. af virksomheder med mindst 100 ansatte.

Næsten alle har internetadgang

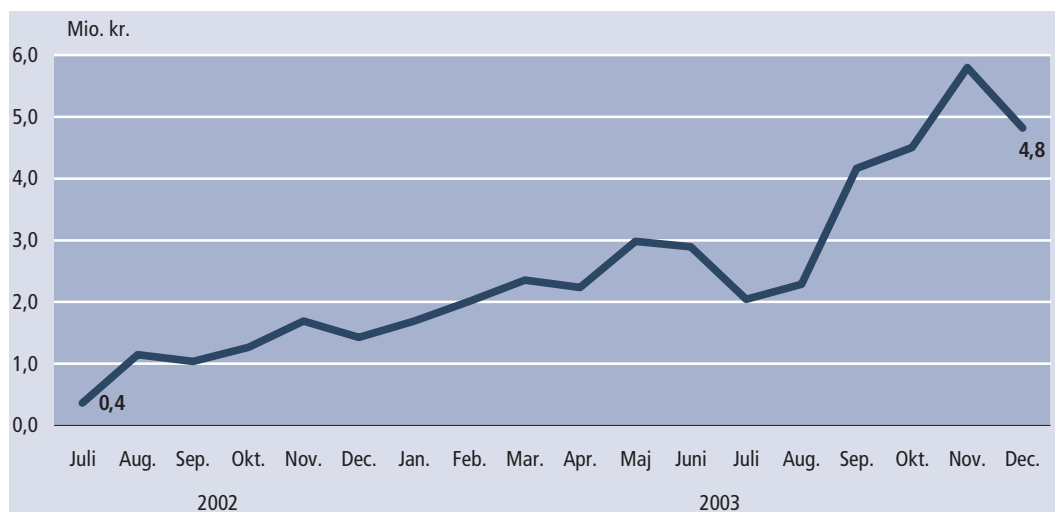
Internetadgang er en grundlæggende forudsætning for e-handel. Stort set alle virksomheder med mindst 10 ansatte havde internetadgang i 2002.

Tabel 8.4 Ordre afgivet/modtaget via internet – fordelt efter virksomhedsstørrelse 2002

	10-49 ansatte	50-99 ansatte	100+ ansatte	I alt
	pct.			
Internetadgang	96	99	99	96
Modtaget ordrer via internet	27	28	32	27
Afgivet ordrer via internet	46	61	77	51

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it.

Figur 8.5 Omsætning på Den Offentlige Indkøbsportal DOIP

Anm.: DOIP er en fælles offentlig internetbaseret markedsplads, hvor indkøbere i den offentlige sektor kan handle med private virksomheder.

Kilde: www.DOIP.dk, 2004.

Stigende vækst i offentlig e-handel

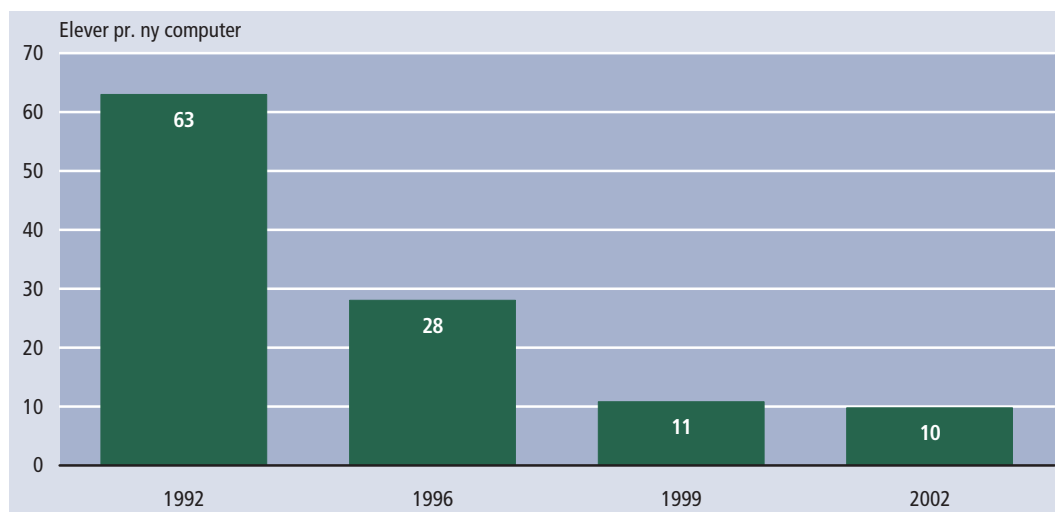
Omsætningen på Den Offentlige Indkøbsportal har været støt stigende gennem 2002 og 1. halvår 2003, men accelererede en del i andet halvår af 2003. Således udgjorde omsætningen 23,6 mio. kr. i 2. halvår 2003 mod 14,2 i 1. halvår 2003 og 6,9 i 2. halvår 2002. I hele 2003 udgjorde omsætningen 37,8 mio. kr.

Tabel 8.5 Omsætning i offentlig e-handel

	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
	mio. kr.											
2002	0,4	1,1	1,0	1,3	1,7	1,4
2003	1,7	2,0	2,4	2,2	3,0	2,9	2,0	2,3	4,2	4,5	5,8	4,8

Kilde: www.DOIP.dk, 2004.

Figur 9.1 Udvikling i antal elever pr. ny computer

Kilde: Undervisningsministeriet, IT i folkeskolen, 2003.

*10 skoleelever
pr. ny computer ...*

Skoleelevernes adgang til at arbejde med nye computere er blevet forbedret betydeligt siden 1990'ernes start. Hvor der i 1992 gennemsnitligt var én ny computer til rådighed pr. 63 elever, var der i 2002 en computer for hver 10 elever.

*...men kun 7,
hvis også gamle
computere
regnes med*

Da opgørelsen her er foretaget med udgangspunkt i skoleelevernes adgang til nye computere, er der gennemsnitligt flere elever pr. computer end hvis opgørelsen foretages ud antallet af såvel nye som gamle computere. Hvis også de gamle computere inkluderes, er der for Danmarks vedkommende gennemsnitligt 7 elever pr. computer i 2002.

En international sammenligning for 2000 findes i figur 1.4 i kapitel 1.

Tabel 9.1 Computere i de danske folkeskoler

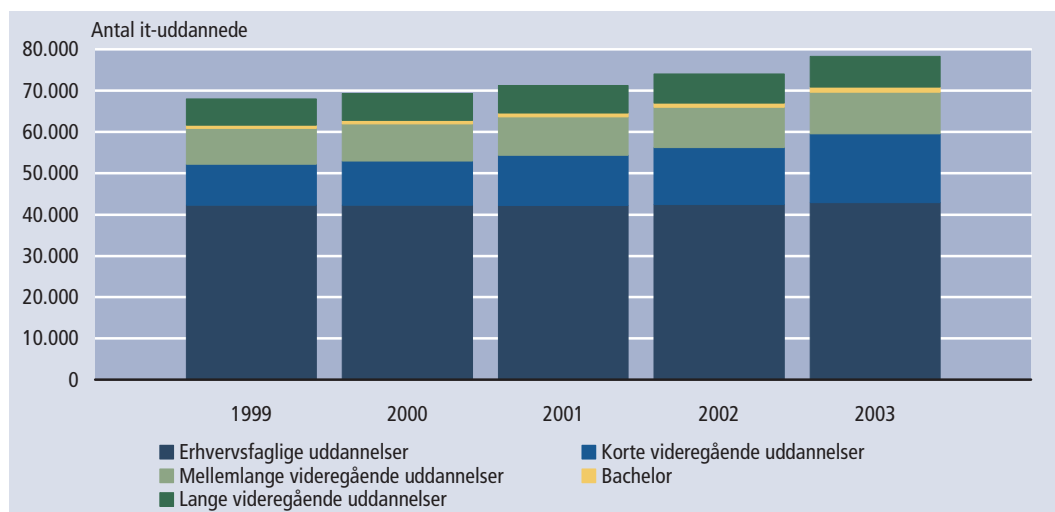
	1992	1996	1999	2002	2002 ¹
	elever pr. computer				antal
Nyere computer	63	28	11	10	60 400
Computere i alt	35	13	9	7	82 000
Computere med internetadgang	18	9	66 200

Anm. Nyere computere defineres som computere yngre end fem år samt computere ældre end fem år, der benyttes som tynde klienter (dvs. computere uden harddisk, koblet til en server).

¹ Antallet af computere er beregnet ud fra indberetninger fra 93,6 pct. af folkeskolerne.

Kilde: Undervisningsministeriet, IT i folkeskolen, 2003.

Figur 9.2 Formelle it-uddannede

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens Uddannelse og Erhverv (BUE), 1999-2003

Stadig flere har en it-uddannelse

78.300 personer i Danmark havde i 2003 en formel it-uddannelse. Det er 15 pct. flere end i 1999, hvor antallet var 68.000. 55 pct. af de, der i 2003 havde en formel uddannelse, havde en erhvervsfaglig uddannelse, som fx edb-assisterenter, mens 21 pct. havde en kort videregående uddannelse, som datamatiker e.l. 13 pct. havde en mellemlang uddannelse, fx akademiingeniør i informatik. 11 pct. havde en lang videregående uddannelse, fx inden for datalogi.

Højest beskæftigelsesfrekvens blandt de længerevarende uddannede

86 pct. af de, der havde en formel it-uddannelse i 2002 var i beskæftigelse. Beskæftigelsesfrekvensen var størst for de, der havde en mellemlang eller lang videregående uddannelse med 96 pct. for begge grupper. De, der havde en erhvervsfaglig uddannelse havde den laveste beskæftigelsesfrekvens med 81 pct.

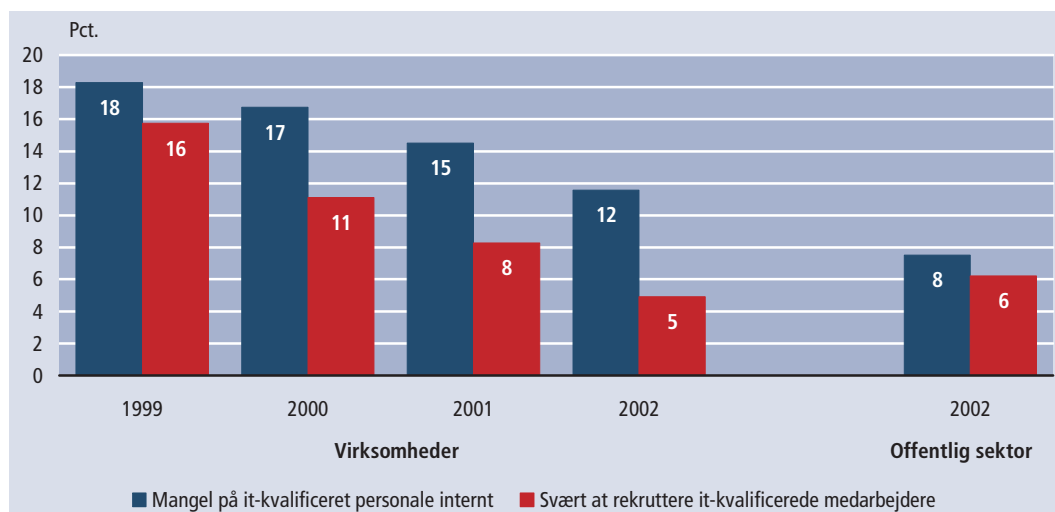
Tabel 9.2 Formelle it-uddannede

	1999	2000	2001	2002	1999	2000	2001	2002	2003
	— antal beskæftigede i alt —				— antal med it-uddannelse i alt —				
It-uddannede i alt	59 008	60 315	61 926	63 910	67 962	69 296	71 284	74 016	78 271
Erhvervsfaglig uddannelse	34 596	34 677	34 441	34 329	42 292	42 281	42 238	42 414	42 877
Kort videregående uddannelse	9 290	10 001	11 234	12 625	9 913	10 719	12 092	13 824	16 643
Mellemlang videregående uddannelse	8 346	8 608	8 985	9 331	8 652	8 954	9 335	9 736	10 120
Bachelor	695	780	865	919	759	838	944	1 033	1 220
Lang videregående uddannelse	6 081	6 249	6 401	6 706	6 346	6 504	6 675	7 009	7 411

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens Uddannelse og Erhverv (BUE), 1999-2003

Figur 9.3

Mangel på it-kvalifikationer hos virksomheder og myndigheder

Anm.: Figuren omfatter barrierer vurderet til at være af 'stor' betydning. Vurdering af barrierer er følsom over for aktuelle begivenheder på undersøgelsestidspunktet, hvilket kan medvirke til forskelle mellem de enkelte år.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it

Mangel på it-kvalifikationer er blandt virksomhederne og myndighedernes barrierer for brug af it. Det drejer sig mere specifikt om

- mangel på it-kvalificeret personale internt i organisationen
- problemer med at rekruttere it-kvalificerede medarbejdere.

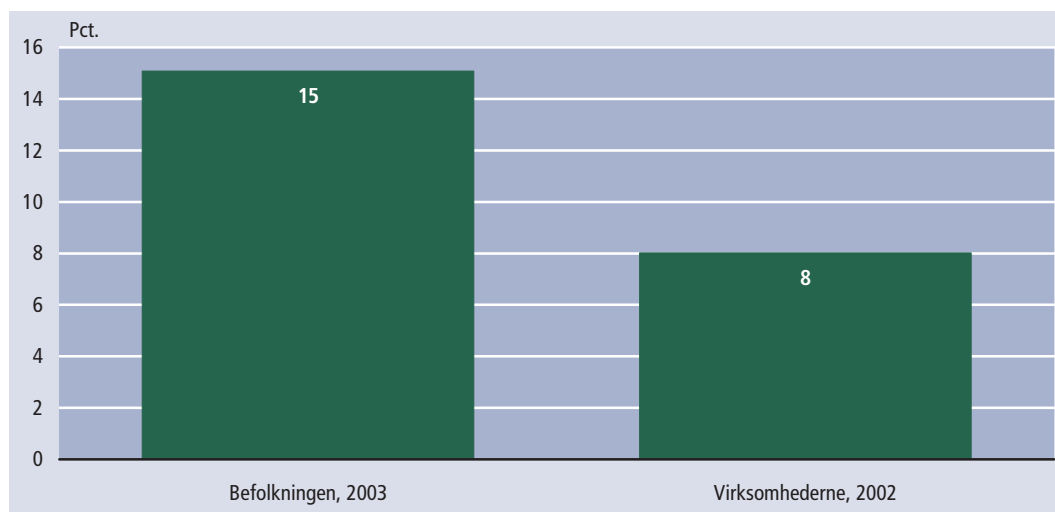
Intern mangel på kvalifikationer af størst betydning

Mangel på it-kvalifikationer internt forekommer mere hyppigt end rekrutteringsproblemer. I 2002 mente 12 pct. af virksomhederne, at mangel på it-kvalificeret personale var af stor betydning, hvor kun 5 pct. mente at det var et stort problem at rekruttere it-kvalificerede medarbejdere. I den offentlige sektor samme år var andelen lidt lavere, nemlig henholdsvis 8 og 6 pct.

Mangel på it-kvalifikationer har faldende betydning

Begge barriers betydning er faldet fra 1999 til 2002 hvad angår virksomhederne. Det gælder især problemer med at rekruttere it-kvalificerede medarbejdere, som er faldet fra 16 pct. af virksomhederne i 1999 til 5 pct. i 2002.

Figur 9.4 Brug af internet til uddannelsesformål

For befolkningens vedkommende er der spurgt, om man i den seneste måned havde brugt internettet til kurser og uddannelse. Virksomhederne blev spurgt, hvorvidt de brugte internettet til oplæring og uddannelse af personale.

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet og Danske virksomheders brug af it.

15 pct. af befolkningen bruger internettet til uddannelse o.l.

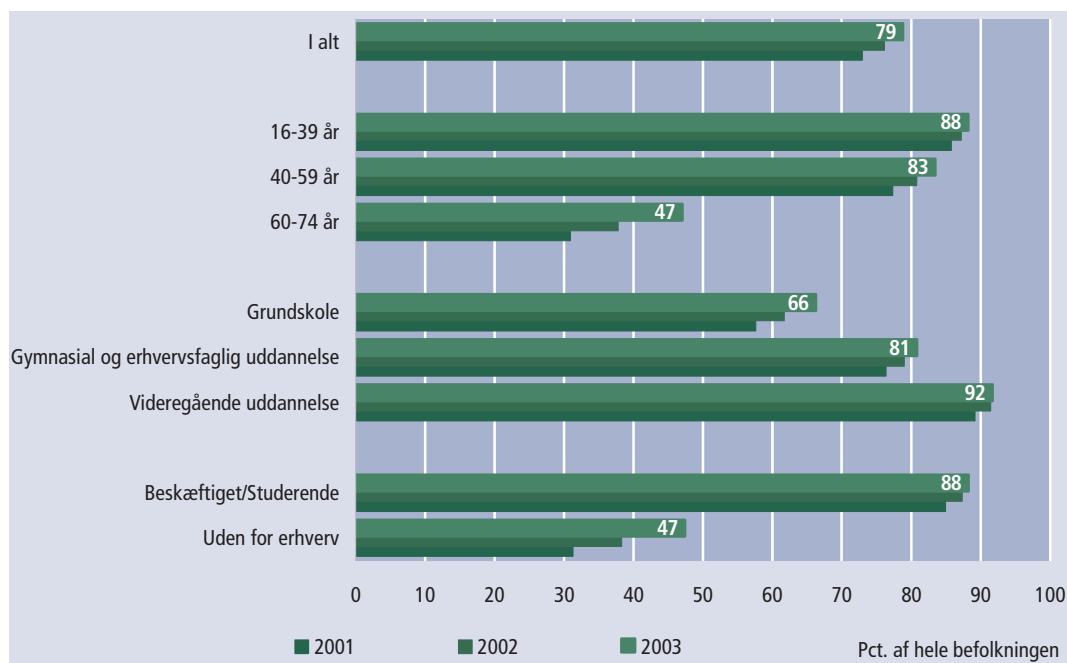
15 pct. af befolkningen havde i 2003 brugt internettet den seneste måned til formål relateret til kurser og uddannelse. Tilsvarende brugte 8 pct. af virksomhederne internettet til oplæring og uddannelse af personale i 2002. Et mere snævert formuleret spørgsmål spurgte i 2002 befolkningen, om den havde brugt internettet med det formål at deltage i uddannelse – her var andelen 4 pct.

Størst uddannelsesaktivitet uden for virksomheder

Tallene kan kun til en vis grad sammenlignes, da virksomhedernes uddannelsesaktiviteter har et andet omfang og en anden karakter end befolkningens. Først og fremmest udgør studerende den mest talrige befolkningsgruppe mht. uddannelse og har hyppigt lille eller ingen berøring til virksomhedernes uddannelsesaktiviteter.

Figur 10.1

Befolkningens adgang til internettet

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Otte ud af ti danskere har adgang til internet

Gennem de sidste tre år har stadig flere danskere fået adgang til internettet. I 2003 har 79 pct. af befolkningen adgang til internettet hjemme og/eller på arbejdet/uddannelsesstedet. Det er en stigning i forhold til 2002, hvor der var 76 pct. og 2001, hvor der var 73 pct. Stigningen kommer fra andelen med adgang til internet hjemme, jf. kapitel 5.

Omtrent hver anden 60-74-årig har adgang til nettet

Der har været en jævn stigning hos alle aldersgrupperne gennem årene, men størst udviklingen været hos de 60-74-årige. I 2003 var der således 47 pct. af de 60-74-årige, der havde adgang til internettet, mod 31 pct. i 2001. Det er dog fortsat de 16-39-årige som har den højeste andel med 88 pct. i 2003.

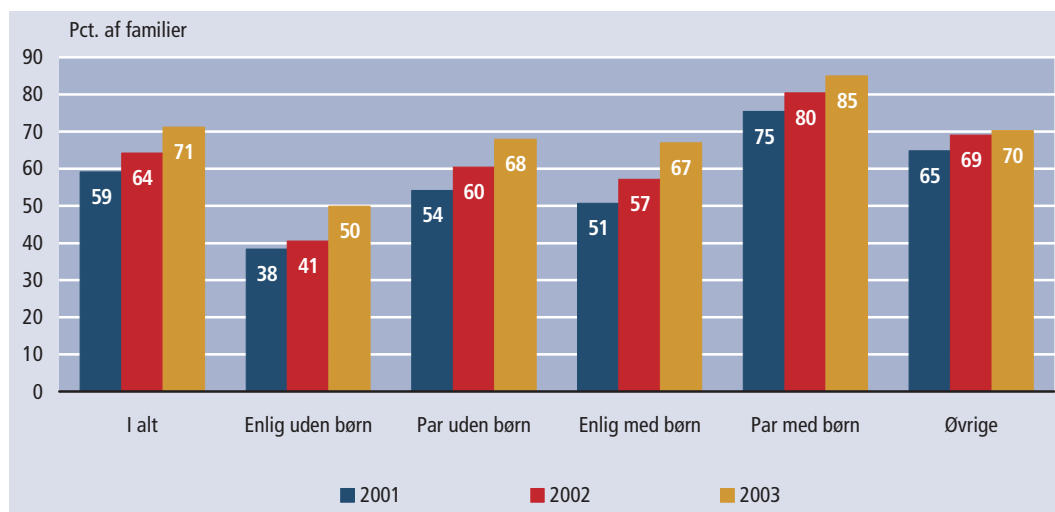
Ni ud af ti med videregående uddannelse har adgang til nettet

Betrager man befolkningen opdelt på tre uddannelsesniveauer, har der været størst stigning for de, der har grundskole som højest gennemførte uddannelse. I 2003 er der her 66 pct., der har adgang til internettet. Blandt de, der har videregående uddannelse, som højeste gennemførte uddannelse, er der 92 pct., der har adgang i 2003 mod 89 pct. i 2001.

Det er særligt de beskæftigede der har adgang til nettet

Det er særligt de beskæftigede/studerende, der har adgang til internet med en andel på 88 pct. i 2003. Men det er gruppen af de uden for erhverv, der har haft den største stigning over de seneste tre år. Der var her 47 pct., der havde adgang i 2003 mod 31 pct. i 2001.

Figur 10.2 Familiernes adgang til internettet efter familietype

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Syv ud af ti har adgang til internet hjemme

71 pct. af befolkningen havde i 2003 adgang til internet i hjemmet, mod 64 pct. i 2002 og 59 pct. i 2001. Betragter man adgangen fordelt på familietyper, gælder det, at de, der lever i familier med børn, og/eller hvor to voksne lever i parforhold, har højere andele. Andelen af befolkningen, som har adgang til internet i hjemmet, er højere blandt familier med par end enlige, uanset om der er børn i familien eller ej. Dette gør sig gældende for alle tre år.

85 pct. af par med børn har adgang til nettet hjemme

I 2003 har 85 pct. af den del af befolkningen, der bor i parfamilier med børn, adgang til internet i hjemmet, efterfulgt af 68 pct. af parfamilierne uden børn. 50 pct. af de enlige uden børn har adgang til internettet i hjemmet, mod 67 pct. af enlige med børn.

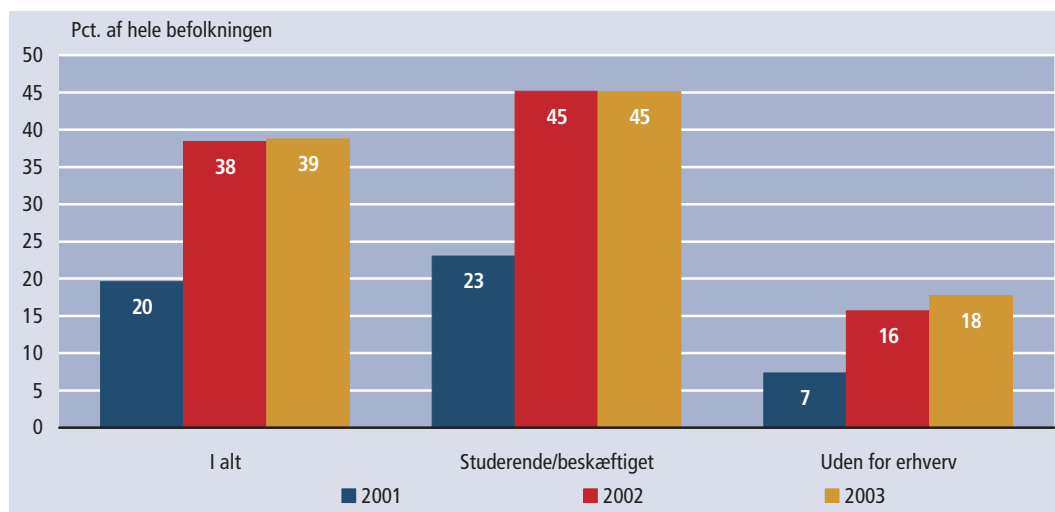
Mindre forskel mellem adelen af par med børn og enlige med børn

Hvis man betragter de to familietyper med børn, så har der været en stor udligning i forskellen mellem par med børn og enlige med børn. I 2001 var der 24 procentpoints forskel mellem andelen af par med børn, der har adgang til internettet i hjemmet, og den tilsvarende andel blandt de enlige med børn. I 2003 er denne forskel blevet reduceret til 18 procentpoint.

Der har været stigninger for alle familietyper gennem de sidste tre år. Fra 2002 til 2003 har der særligt været store stigninger hos enlige, både med og uden børn, og der er i 2003 omtrent ikke længere nogen forskel mellem par uden børn og enlige med børn.

Figur 10.3

Befolkningens kontakt med offentlige myndigheder via internettet

Anm.: Der har været en ændring i spørgsmålene fra 2001 til 2002-2003. I 2001 er der stillet et generelt spørgsmål om brug af internet til kontakt med offentlige myndigheder, i 2002 og 2003 er der stillet tre spørgsmål, under kategorien kontakt med offentlige myndigheder, nemlig at finde informationer på offentlige myndigheders hjemmesider, downloade skemaer/blanketter fra offentlige myndigheders hjemmesider og tilslut indsende udfyldte skemaer/blanketter til offentlige myndigheder.

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Fire ud af ti bruger nettet til at kontakte offentlige myndigheder

I 2003 har 39 pct. af befolkningen benyttet internettet inden for den sidste måned til at have kontakt med offentlige myndigheder. Kontakt med offentlige myndigheder dækker over at finde informationer på offentlige myndigheders hjemmesider, downloade skemaer/blanketter fra offentlige myndigheders hjemmesider og indsende informationer til offentlige myndigheder.

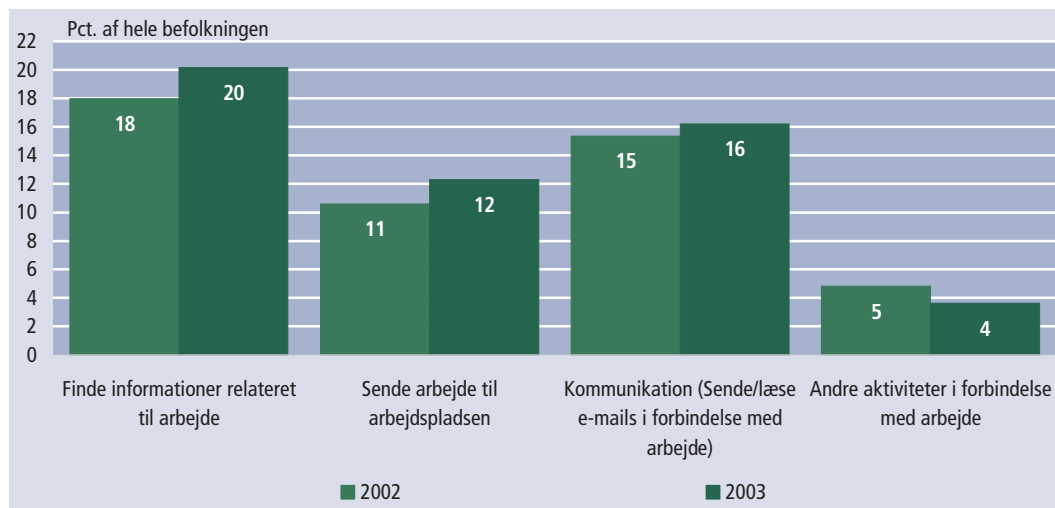
Der har været en stor udvikling i andelen af befolkningen, der bruger internettet til dette fra 2001 til 2002. Det skyldes formodentlig dels, at der har været en stor udvikling i muligheden for at bruge internettet til sådanne formål dels, at befolkningen har taget denne nye mulighed til sig.

To ud af ti uden for erhverv benytter internettet til dette

Det er særligt de beskæftigede/studerende der benytter internettet til at kontakte offentlige myndigheder med 45 pct. i 2003. Blandt de i gruppen uden for erhverv er der tilsvarende 18 pct., der i 2003 har benyttet internettet til dette.

Figur 10.4

Arbejdsrelaterede formål med brug af internettet uden for arbejdspladsen

Kilde: Danmarks Statistik, Befolkningens brug af internet.

Befolkningen bruger også internettet uden for deres arbejdsplads, til arbejdsrelaterede formål. Der er omtrent ingen udvikling fra 2002 til 2003 i andelen af befolkningen der bruger internettet til de arbejdsrelaterede formål.

En ud af fem søger informationer i forbindelse med arbejdet

Det arbejdsrelaterede formål, som flest har benyttet internettet til uden for deres arbejdsplads, er at søge informationer i forbindelse med arbejdet. I 2003 har 20 pct. af befolkningen brugt internettet til netop dette formål inden for den sidste måned. Dette er en lille stigning i forhold til 2002, hvor det tilsvarende var 18 pct.

16 pct. e-mailer

Det næstmest nævnte arbejdsrelaterede formål med brug af internettet, uden for arbejdspladsen, er at sende/læse e-mails i forbindelse med arbejde. 16 pct. af befolkningen benytter internettet til dette, uden for deres arbejdsplads i 2003.

En ud af ti sender arbejde udført hjemme

I 2003 er der 12 pct. af befolkningen, der den seneste måned har benyttet internettet til at sende arbejde udført hjemme, og 4 pct. til andre aktiviteter i forbindelse med arbejde.